

slovenska
DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

POST CANADA POST POST
M9L 3T0

Slovesno razglasim
pred tem visokim zborom, slovensko in jugoslo-
vansko ter vso svetovno javnostjo, da se je slo-
venski narod na temelju trajne in neodtujljive
pravice do samoodločbe odločil, da Republika
Slovenija postane samostojna in neodvisna
država.

dr. France Bučar, 26. decembra 1990 na slovesni seji
slovenskega parlamenta

LETNIK XLII

JANUAR-FEBRUAR 1991

ŠT. 1&2 NO. 1&2

HAPPY BIRTHDAY !

SUVERENA SLOVENIJA

ROJENA 23. DECEMBRA A.D. 1990

SREČNO NOVO LETO - MOJA DOMOVINA SLOVENIJA !

Domovina, moj rojstni kraj, starši, sestre in bratje, sorodnikov cela vrsta, prijatelji, gore v soncu, čarobne doline, reke in potoki, jezera, ceste in poti, hiše in hišice, nagelj na oknu.

Vse diši po domače in nikjer ni lepših gozdov, travnikov in livad. Smeh in petje, vriskanje odmeva od vse povesod.

Moja domovina je tam, kjer je moje srce. Veliko veselja je bilo, pa tudi žalosti - toda zdaj je napočil nov čas za Tebe. Še nikoli nisi bila tako občudovana - lepa in polna življenja. Zvonovi Ti zvonijo v pozdrav in skozi rosne oči si videti kot nevesta zavita v pajčolan.

Zdaj se sklepa Tvoja nova bodočnost. Bog Ti daj vse najlepše! Tvoji otroci so navajeni trdo delati, navdihni jih da bodo plemeniti, požrtvovalni in nesebični. Le v skupnosti boš uspela in zaživela v lepoti,

ki pripada le Tebi.

Prisluhni pesmi, ki poje v Tvojih gorah, lepoto življenja meri po njej. Tvoje geslo naj bo: MATI - DOMOVINA - BOG!

Če bomo tako živeli, bodo Tvoje gore in doline še lepše in mi bomo bolj veseli.

Bodi ponosna, saj si najlepša na svetu!

Skozi stoletja si preživela v trdi veri, pravičnosti, prvenstvu duha pred materijo. Ne pozabi zdaj tega za Tvojo bodočnost.

Ne ustraši se ničesar, ker je Bog s Teboj.

Božji blagoslov imaš in tudi mi bomo Zate molili.

SREČNO NOVO LETO!

Marija Por

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Subscription rates:
\$15.00 per year
\$1.50 single issue

Advertising: .45 c per agata line

1987 - 1988
Member of Multilingual Press
Association of Ontario

Member of Canadian
Multilingual Press Federation

Owned and published monthly by Slovenian National Federation of Canada
Lastnik in izdajatelj Slovenska Narodna Zveza v Kanadi
646 Euclid Ave. Toronto, Ontario M6C 2T3
Edited by Editorial Board
Uredništvo Slovenske Države
Zastopnik:

Martin Duh
Calle 105, # 4311
1653 Villa Ballaster
Argentina

Ludvik Jamnik
79 Watson Ave.
Toronto, Ontario
M6S 4E2

FAX: 416-767-8999

Letna naročnina: Za Kanado in ZDA 15 dol., za Argentino in
Brazilijo po dogovoru. Anglija, Avstrija, Avstralija, Francija
in druge države 12 dol. US. Po letalski pošti po dogovoru.

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva
naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem uredništva in izdajatelja.

Office of the
Prime Minister

Cabinet du
Premier ministre

December 28, 1990

Ms Martha Jamnik-Sousa,
President,
Slovenian National Federation
of Canada,
79 Watson Avenue,
Toronto, Ontario.
M6S 4E2

Dear Ms Jamnik-Sousa,

On behalf of the Prime Minister, I would like to
thank you for your correspondence on Lithuania. I regret
the delay in replying.

The views of the Slovenian National Federation of
Canada on this matter were most appreciated. As you may be
aware, the Prime Minister met with Lithuanian President
Vytautas Landsbergis on December 6 to discuss the situation
in Lithuania. You may be assured that your comments will
be kept in mind as events continue to unfold in the Baltic
States.

As your views are also of interest to the Right
Honourable Joe Clark, Secretary of State for External
Affairs, a copy of your correspondence has been forwarded
to Mr. Clark for his information.

Yours sincerely,

Denis Jollette
Special Advisor

Ottawa, Canada K1A 0A2

SOLIDARNA DEMONSTRACIJA V TORONTU

Še predno smo prejeli sporočilo od ministra dr. Janeza Dularja o
kritičnem položaju v Sloveniji, je Slovensko-kanadski svet izdal
priloženo vabilo na manifestacijo pred Mestno hišo v
Torontu. (op.ured.)

SLOVENCİ - SLOVENKE!

Vabimo Vas, da se udeležite PROTESTNE MANIFESTACIJE jutri,
v soboto, dne 26. januarja 1991 OB 5. URI popoldne pred Mestno hišo,
NA NATHAN PHILLIP SQUARE

Protestirali bomo proti grozeči intervenciji jugoslovanske armade na
Hrvaškem in v Sloveniji, ki hoče razorožiti teritorialno obrambo in
policijo ter premestiti slovenske in hrvaške pripadnike jugoslovanske
armade na južne predele države.

Prav tako bomo protestirali proti vsem poskusom komunistične Srbije
vsiliti njihovo ideologijo in oblast demokratskim in suverenim Slovincem.
PRIDITE V ČIM VEČJEM STEVILU! ZBIRALI SE BOMO OKOLI SLOVENSkih ZASTAV!

SLOVENSKO-KANADSKI SVET.

Sunday, January 27, 1991 THE TORONTO STAR

SOLIDARITY RALLY: About 3,000 Metro Croats
gather at Nathan Phillips Square yesterday, urging

support for the republic's bid for independence
from Yugoslavia's communist government.

Na mogočni demonstraciji-manifestaciji
Hrvatov pred Mestno hišo v Torontu, dne
26. januarja, katere se je udeležilo do
5000 ljudi, je bila vidno navzoča močna
skupina Slovencev s številnimi slovenski-
kimi zastavami, zbrana v hitrici po te-
lefonu. V imenu Slovencev je zboroval-
ce pozdravila gospa Marta Jamnik-Sousa,
predsednica Slov. Narodne Zveze v Kanadi.
V svojem odličnem pozdravu je citirala
najnovejša poročila dr. Dularja o polo-
žaju v Sloveniji in deloma Hrvatski, kar
so udeleženci pozdravili z bučnim plos-
kanjem in odobravanjem.

Številni hrvaški organizatorji in
udeleženci so se po prireditvi ponovno
zahvaljevali Slovincem za moralno oporo.

Ob tej priliki je dala intervju kolumni-
stu torontskega SUN-a Bob-u MacDonaldu
predsednica Slovensko-kanadskega sveta
gdč. dr. Branka Lapajne. Na novinarjevo
pripombo, da so hrvaški voditelji izvo-
jevali neke vrste "mir", da pa obstoja

še vedno sumničenje, da bo centralni
režim sprožil nov pritisk, je gdč. dr.
Lapajne odgovorila: "Cela stvar se mi
zdi kot prevara; ampak Slovenci in
Hrvati bodo še naprej iskali svobodo
in neodvisnost. Dodala je še tudi, da
Srbi poskušajo dominirati šest jugo-
slovanskih republik s pomočjo federal-
ne vlade, z zatiranjem gibanj za neod-
visnost v Sloveniji in Hrvatski.

Demonstracija je bila nadvse discipli-
nirana in civilizirana, o čemer je po-
ročalo tudi tukajšnje časopisje.

Ladies and gentlemen!

Two weeks ago the world watched in horror as tanks
rolled into Lithuania. A week later an assault of equal
proportions occurred in Riga, Latvia.

To-day the nations of Slovenia and Croatia face a
similar threat.

Late last night we received a fax from Dr. Janez Dular,
Minister for Slovenians throughout the world, with
request, that we inform the international media about
the gravity of the situation facing Slovenia. Now, I
would like to read to you part of his message:

Od dr. Janeza Dularja, člana IS RS za Slovence po
svetu, samo pravkar prejeli sledeče sporočilo: (Izvečki)
(Jan. 25.)

PROSIMO VAS, DA SKUŠATE S TEM SEZNANTI
MNOŽIČNE MEDIJE V SVOJIH DRŽAVAH (ZDAJ
SO TAKO ZAZRTI V ZALIVSKO VOJNO, DA NISO
ZADOSTIPOZORNINA DOGAJANJEPRINAS) TER
NA RAZNENAČINE VPLIVATENA JAVNOMNENJE
V PODORO SAMOSVAJANJUSLOVENIJE TER V
PROTEST ZOPERNAMENEIN POSKUSE VOJAŠKE
SILE PRI RAZPLETANJU JUGOSLOVANSKE
KRIZE:

Danes je bilo na 5. vojaškem območju (Slovenija in
Hrvaška) opaziti povečano dejavnost armade. Vpeljana
je bila najvišja stopnja bojne pripravljenosti (brez
posebnega ukaza jugoslovanskega predsedstva, ki je po
ustavi vrhovni poveljnik jugoslovanske armade in je

dalje na str. 3

SOLIDARNA...

nadaljevanje s str. 2

edino uradno pristojno za izdajanje takega ukaza). Nekaterim vojaškim enotam so razdelili pravo bojno strelivo, pripravljene so nekatere oklepne enote (npr. na Vrhnikih), obmejne enote so poostrele nadzorstvo ob meji z Avstrijo. Iz Slovenije pa so začeli premeščati slovenske vojake v druge kraje v Jugoslaviji. Na zagrebškem letališču je pristalo 14 letal z vojaki za specialne naloge. Uradne vojaške oblasti vse te novice zanikajo.

Pričakovati je nadaljnje stopnjevanje vojaške dejavnosti, da bi se približali možnosti za uspešno intervencijo nekaterih vojaških enot takoj, ko bi bil izdan ustrezen ukaz. Pričakovati je razkazovanje moči v večjem obsegu in poskuse, da bi se prek vojaških pravosodnih organov začeli postopki za razorožitev Teritorialne obrambe Republike Slovenije. Mogoča je tudi uporaba vojaških varnostnih organov v ta namen. Do posredovanja armade v Sloveniji pred posredovanjem v Republiki Hrvaški najbrž ne bo prišlo, če sploh bo.

Napetost med prebivalstvom narašča, širijo se tudi dezinformacije o domnevnih prvih provokacijah in incidentih. Tega v resnici še ni, lahko pa vsak trenutek izbruhne, posebno na Hrvaškem. Slovenska oblast se drži razmeroma hladnokrvno, vendar je dodatno zastražila nekatere javne stavbe.

Danes je bil v Ljubljani italijanski minister Carlo Bernini, trenutno ena najvidnejših osebnosti v evropskih ustanovah; srečal se je s člani slovenske in hrvaške vlade in se neposredno seznanil s položajem. Ob 15.30 je bila sklicana izredna seja slovenske vlade, ob 16.30 pa izredno zasedanje slovenskega parlamenta. Poročala sta zunanji minister dr. D. Rupel in notranji minister I. Bavčar, vlada pa je predlagala sprejem sklepov, kateri besedilo sledi v nadaljevanju (predlagala pa je tudi stališča v zvezi z vojno v Zalivu in dogodki v Baltiku).

Tako ali drugačno stopnjevanje napetosti je bilo pri razpletanju jugoslovanske krize pričakovati, zato nas ne preseneča in nam ne jemlje poguma. Tudi vi se ne dajte zmeti ali preplašiti. Pozdrav!

Dr. Janez Dular član IS RS za Slovence po svetu.

And in conclusion we must not allow what began as a spring of hope and promise to turn into the winter of despair. We can no longer sit on the sidelines and be silent. We must persevere until Slovenia and Croatia are counted among the free and independent nations of the world.

Thank You!

Na prošnjo dr. Janeza Dularja, člana IS RS je Slovenska Narodna Zveza v Kanadi na dan protesta poslala Hon. Joe Clarku zunanjemu ministru Kanade, sledečo spomenico:

Right Honorable Joe Clark
Secretary of State for External Affairs
Rm. 165 East Block
House of Commons
Ottawa, Ontario
K1A 0A6

Dear Mr. Clark:

On behalf of the Slovenians living in Canada, I wish to congratulate you on your fast and appropriate response to the Soviet onslaught in the Baltics. It was encouraging to see support for your action transcend party lines to form a unified voice against such unwarranted aggression.

I would like to take this opportunity to bring to your attention events that have transpired in Slovenia:

On April 8 1990, Slovenians held their first democratic elections in 45 years. The coalition party of Demos won and in May of last year formed first democratically elected government.

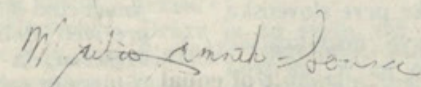
On December 23 1990, Slovenians held a plebiscite, in which 88.5% of the population declared their right and desire for self determination.

Despite the unanimous declaration by both the people of Slovenia and their neighbours in Croatia, for freedom, democracy, and the right to self determination, the Serbian Communist dominated government of Yugoslavia, wants a return to the status quo and has threatened to use force to bring both republics under control.

On January 25 1991, the Minister for Slovenians living throughout the world - Dr. Janez Dular, conveyed a message requesting that we bring this current crisis to the attention of our respective governments and media. Attention of this magnitude could prevent this threat from becoming a violent reality.

The situation in both Slovenia and Croatia is becoming increasingly tense and critical. We ask that the same attention be given to these two nations as you so justifiably gave to the Baltic States.

Respectfully yours,

Marta Jamnik - Sousa
President
Slovenian National Federation
of Canada

Canada's Green Plan is the new environmental action plan for the whole country. It's about the commitments we need to make now, for our own good and the good of our children. Righting environmental wrongs is part of the Plan.

protection measures. And it supports extensive scientific study, education and cooperative efforts throughout Canada and around the world.

Through action and information, Canada's Green Plan sets out the means by which Canadians can curb air, water and land pollution, cut waste, and maintain a healthy environment

INTRODUCING CANADA'S GREEN PLAN FOR A HEALTHY ENVIRONMENT.

Canada's Green Plan includes new programs and regulations, clear targets and schedules. And, most importantly, it includes all of us — governments, industry, and individuals — as "environmental citizens."

What's in it for all of us. The Plan begins with major waterway clean-ups, new air and water quality standards, waste management programs and land

from which we'll all benefit.

How to take part in the Plan. It's easy to obtain information on Canada's Green Plan and how to be part of it. To get a summary of the Plan, as well as general tips for everyone, just call the toll-free number or send in the coupon.

 Government of Canada / Gouvernement du Canada

Canada

IT'S A BEAUTIFUL HOME,
BUT WE ALL HAVE
TO DO THE HOUSEWORK.

January 26, 1991

DEMOKRACIJA Stran 16 — četrtek, 27. decembra 1990

IZJAVE PREDSEDNIKOV OB ZNANIH REZULTATIH PLEBISCITA!

23. decembra 1990 nekaj pred 23. uro se je potrdilo tisto, v kar pravzaprav nihče ni dvomil. Ob tej uri je namreč postalo jasno, da je za samostojno in neodvisno Slovenijo glasovala večina volilnih upravičencev.

Takoј nato so predsedniki Miljan Kučan, France Bučar in Lojze Peterle imeli tiskovno konferenco, na kateri so povedali naslednje:

Miljan Kučan, predsednik Predsedstva Republike Slovenije: »Odločitev je izraz zrelosti in demokratičnosti slovenskega naroda. Speljana je bila skladno z zgodovinsko konstanto, oprta na pravico do samoodločbe vsakega naroda, ne da bi škodovali kateremu koli drugemu narodu v Jugoslaviji in ne da bi ogrozili mir evropskih držav. Odziv na plebiscit ne kaže samo demokratičnosti, ampak tudi avtoriteto, ki jo bomo potrebovali, ko bomo kot samostojen narod stopali v povezave z drugimi narodi.« Na koncu si je Miljan Kučan še zaželel, da bi bile parlamentarne stranke tudi ob sprejetanju plebiscitnih aktov enotne, kot so bile ob odločitvi za plebiscit.

Dr. France Bučar, predsednik parlamenta Slovenije: »Posledice današnje odločitve slovenskega naroda so večje, kot jih lahko dojamemo. To je pravzaprav izziv Evropi, kajti odločili smo se za tisto pot, ki to tudi poteni, namreč za Evropo velikih in majhnih narodov. Z današnjim dejanjem smo Slovenci postali narod, ki bo zahteval svoj prostor v Evropi, ki ji bomo prispevali svoje sposobnosti, te pa zagotovo imamo. V prihodnjih mesecih je najvažnejša naloga sprejetje ustave, ki bo spremenila strukturo slovenske družbe. Slovenija zdaj ne sme dovoliti, da bi spremembe zvezne ustave in zakonodaje narekovali federalni organi.«

Lojze Peterle: »Pri odgovoru na vprašanje, kaj po 23. decembru, bom zelo osebno. Najprej bom dal izjavo za Radio Cleveland in še za nekatere osrednje radijske hiše po svetu. Po tem pa bom šel v posteljo. Prvi ukrep, ki se bo zgodil jutri, pa bo znižanje cen bencina. Toda to ne bo posledica plebiscitne odločitve, ampak posledica znižanja cen goriva po vsej Jugoslaviji.«

Things You Can Do Right Now

- Support organizations that work to protect and improve the environment in your community.
- Join — or start — a local recycling program.

For Information Call Toll-Free:

1 800 668-6767

Or complete and mail to:
CANADA'S GREEN PLAN,
Ottawa, Ontario, K1A 0S9

PLEASE SEND ME INFORMATION
ON CANADA'S GREEN PLAN AND THINGS I CAN
DO FOR THE ENVIRONMENT.

NAME _____

ADDRESS _____

CITY _____ PROV _____

POSTAL CODE _____

Ob bližnjih božičnih in novoletnih praznikih želimo vsem Slovincem doma in po svetu ter drugim prebivalcem v naši republici obilo osebnega zadovoljstva in družinske sreče, v prihodnjem letu pa ob vseh preizkušnjah, ki nas čakajo, predvsem mir in dovolj znanja, in trdne volje, da sami odločamo o svoji usodi. Želimo, da bi lahko samostojno in enakopravno sodelovali in se prostovoljno povezovali z vsemi tistimi, s katerimi nas vežejo iskrene želje za spoštovanje človekovih pravic, za mir, demokracijo in splošen napredek vseh in vsakogar.

Skupščina Republike Slovenije

ČESTITKA

Med prvimi je Slovincem čestitalo Slovensko državno gibanje v Kanadi:

SLOVENSKEMU NARODU

Iskrene čestitke k zgodovinskemu dogodku veličastne zmage na plebiscitu dne 23. decembra 1990, ki tako prepičljivo sporoča

VSEMU SVETU,

da je Slovenija postala samostojna in neodvisna država. Slovenci v Kanadi se veselimo z vami in vam želimo uspehov polno bodočnost.

Slovensko državno gibanje v Kanadi
Avguštin Kuk

VIŠARSKO SLOVENSTVO

EHRlichOVA VIZIJA SLOVENSKE BODOČNOSTI

(Tine Duh, Smer v slovensko državo XX/2 (101), maj 1984, str. 1-2)

"...Ni naključje, da smo se zbrali prav tukaj, marveč je to božja volja. Božja volja nam tukaj, na Svetih Višarjih, razodeva, kaj je naloga Slovencev na zemlji, kjer živimo. Ob temeljih te svete gore se stikajo tri poglavita evropska plemena. Njihovi valovi, prihajajoči od juga, severa in vzhoda, bi udarili skupaj prav tu. Romani, Germani in Slovani bi prav tukaj skušali riniti drug drugemu mejnike nazaj. A naši očetje so bili modrejši od vojskovodij in politikov. Namesto mejnika so postavili na ta otok med tremi narodi cerkev. To je edini mejnik v Evropi, ki narodov ne loči, marveč jih združuje. Danes je tak mejnik vsa naša domovina. Slovenija mora biti mejnik, ki druži in veže jug s severom in vzhod z zahodom. Sama ne sme biti ne eno ne drugo ne tretje. Ostati mora mejnik, ki druži kakor Svete Višarje. To je božja volja! To nalogo bo mogla Slovenija izpolnjevati samo v svobodi, ne pod gospodarjem, ki bi sedel bodisi na jugu ali severu, na vzhodu ali na zahodu! Božja volja je, da mi vsi za to svobodo delamo, in božji volji se ne sme nihče izmikati..."

Gornje vrstice so odlomek iz pridige rajnega prof. dr. Lamberta Ehrlicha pred Marijinim svetiščem na Svetih Višarjih v poletju leta 1933. Govoril je skupini študentov ljubljanske univerze, ki so z njim poromali na božjo pot k višarski Materi božji.

V teh kratkih, preprostih stavkih je dejansko obsežna vizija bodočnosti slovenskega naroda, slovenske zemlje in zgodovinsko poslanstvo, ki ga po božji volji ima slovenski narod v srcu Evrope. Z vrha Svetih Višarij, izpred Marijine cerkve na gori, ob katere vzhodu se stikajo tri evropska plemena in tri evropske kulture, je rajni prof. Ehrlich svojim študentom z njemu lastno ognjevitostjo in prepričevalnostjo slikal geopolitični položaj slovenske zemlje in jim dokazoval, da bo Slovenija mogla to svoje poslanstvo izpolnjevati samo, če bo prosta vsakega tujega gospodstva, samo v svoji svobodni slovenski državi.

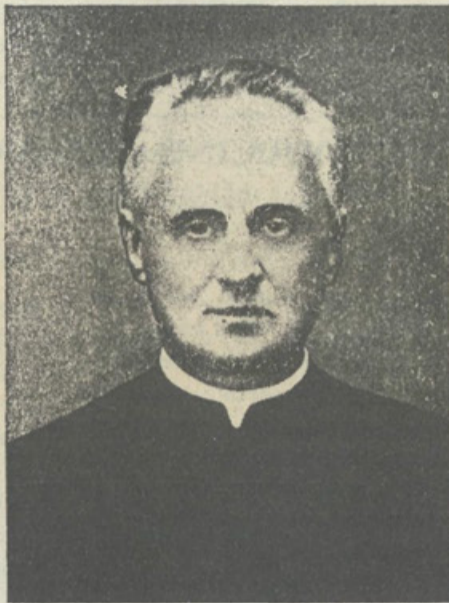
Slovenska država edina rešitev za slovenski narod

Zakaj je prof. Ehrlich to revolucionarno idejo slovenske države razlagal prav z vrha Svetih Višarij in ne kje v jugoslovanski Sloveniji?

Imel je za to več razlogov.

Po 6. januarju 1929. so jugoslovanski narodi, med njimi zlasti Slovenci, ki so se od vseh ostalih najbolj ločili po svojem jeziku in svoji kulturi, bili izpostavljeni pritisku pojugoslovanjenja, t.j. raznarodovanja. Doživljali so isto usodo kot njihovi bratje na Primorskem, Koroškem in Porabju, ki so po prvi vojni ostali odrezani od slovenskega narodnega telesa. Nikjer se niso smeli imenovati Slovenci: Italijani so jih krstili za Shciave, Nemci na Koroškem za Windischarje, Madžari v severnem Prekmurju za Vende, kralj Aleksander pa jih je v svoji velikosrbski oholosti ponižal iz slovenskega naroda v "slovensko plemo" in prepovedal rabo slovenskega imena. Slovenci so tako bili uradno izbrisani iz seznama evropskih narodov. Vidnejši slovenski izobraženci in politični voditelji so bili internirani ali obsojeni na zaporne kazni in je bilo nevarno poudarjati pravice slovenskega naroda, zlasti še po objavi Slovenske izjave oz. Punktacij 31. decembra 1932. V romarsko svetišče na Svetih Višarje pa ni segala Aleksandrova in Živkovičeva zakonodaja o zaščiti države.

Za lažje razumevanje geopolitičnega položaja Slovenije v Evropi in na njem zgrajene Ehrlichove vizije bodoče Slovenije so Svete Višarje bile edinstvena točka na vsem slovenskem ozemlju, odkoder je prof. Ehrlich mogel mladim študentom

Univ. prof. dr. Lambert Ehrlich
18. 9. 1878—26. 5. 1942

"To nalogo bo mogla Slovenija izpolnjevati samo V SVOBODI, ne pod gospodarjem ki bi sedel bodisi na jugu ali severu, na vzhodu ali na zahodu."

kot na dlani pokazati slovensko zemljo, zagvozdeno med dva sovražna narodnostna velikana, ki sta hlepela po tej zemlji, kjer slovenski narod živi že poldrugo tisočletje.

Najvažnejši razlog pa je bila vernost slovenskega naroda. Vkljub sovražnosti obeh velikih in močnejših sosedov naši pradedje na vrhu Višarske gore niso sezidali vojaške trdnjave ampak Marijino svetišče, ne debelih kamnitih zidov s strelnimi linami, ki bi bruhale smrt v dolino, ampak cerkev z oltarjem in v zvoniku z zvonovi, ki vabijo k božji spravi daritvi vse, brez razlike narodnosti, jezika in kulture. Tako so naši pradedje hoteli našim sosedom pokazati, da je njihova želja živeti v miru na zemlji, ki jim je pred stoletji po božji volji bila izročena v last.

Misel na samostojno slovensko državo se je v prof. Ehrlichu rodila verjetno že na pariški mirovni konferenci, ko je kot član jugoslovanske delegacije (bil je tam izvedenec za severno slovensko mejo, op. ur.) videl, da so srbski diplomaciji, ki je vodila pogajanja v imenu jugoslovanske vlade, bile prav malo mar slovenske meje in stotisoči Slovencev, ki so morali ostati odtrgani od narodnega telesa. Ti srbski diplomati so se potegovali predvsem za meje v Makedoniji, na Kosovem, v Vojvodini in Banatu, kjer so prebivali Srbi. Z žalostjo je tudi prišel do spoznanja, da je slovenski narod bil v mednarodnem svetu popolnoma nepoznan, za državnike, ki so na mirovni konferenci odločali o naši usodi, slovenski narod kot tak sploh ni obstojal, je bil le del jugoslovanskega naroda. (Razumljivo, saj tudi Majska deklaracija trdi, da so Jugoslavi avstroogrške monarhije en narod; pred svetom je tudi Slovence predstavljal Jugoslavenski odbor; samo za slovenski narod se je zavzemal program dunajske Zedinjene Slovenije, še bolj odločno pa Oroslav Caf, framski kaplan, ki je 27. maja 1848. poslal slovanskemu kongresu v Pragi spomenico, kjer je predlagal: "Štajerska, Kranjska in Koroška naj se združijo v kraljestvo Slovenijo, kamor morajo priti tudi Prekmurci" (Dr. J. Mal, Zgodovina slovenskega naroda, str. 748).

Sramoten razpad Jugoslavije in trojna zasedba Slovenije

Po bliskovitem nemškem napadu na Jugoslavijo

na cvetno nedeljo 1941. je ta že od svojega nepoštenega nastanka trhla tvorba po desetih dneh skoraj brez kakršnegakoli resnega vojaškega odpora žalostno razpadla. Prof. Ehrlich, ki mu ni uspelo odpotovati z bežečo jugoslovansko vlado v begunstvo, je po vrnitvi v Ljubljano predlagal slovenskim političnim voditeljem takojšnjo sestavo ilegalne slovenske vlade, ki naj bi pripravljala prevzem oblasti po zavezniški zmagi. Kot vsi vemo, je bil ta predlog zavrnjen z utemeljitvijo, da bi to pomenilo izdajstvo zakonite vlade, ki je v inozemstvu. Obveljala je torej pravna kontinuiteta razpadle in zasedene Jugoslavije! Štajerska in Gorenjska sta takoj postali sestavni del tretjega Reicha, Ljubljanska pokrajina pa italijanska provinca, vse proti določilom mednarodnega prava!

V slovenskem političnem prostoru je po zavrnitvi Ehrlichovega predloga nastala praznina, ki so jo takoj izpolnili komunisti s svojo OF. Zanimivo pri tem je dejstvo, da so takrat komunisti prišli na dan z zahtevo po samostojni slovenski državi in so jim Slovenci prisluhnili. KPS si ni upala takoj spočetka nastopiti s svojim resničnim imenom in s svojimi praviimi cilji. Lahko pa je bilo zaslediti v javnem mnenju, tudi v Ljubljani, slabo prikrivano prepričanje, da so Slovenci bili nad Jugoslavijo razočarani, ker ni niti s prstom mignila v obrambo slovenske zemlje. Toliko opevano junaštvo srbskega vojaka, prenešeno tudi na jugoslovansko vojsko, so v nekaj kratkih dneh brez boja pomendrali nemški tanki. Slovenski narod se je naenkrat znašel sam pred trojnimi sovražniki in ni imel možnosti obrambe. Zato se je oklenil ideje samostojne slovenske države, ki so jo komunisti prevzeli od Ehrlichove skupine.

Prof. Ehrlich je za vablivo propagando po letakih in zidovih ljubljanskih hiš in ograj kmalu zasledil komunistično prevaro in začel s pomočjo svojih študentov odločno borbo proti komunizmu in njegovi OF. Obenem je s spomenicami in osebnimi intervencijami od italijanski zasedbenih oblasti zahteval vrnitev slovenskemu prebivalstvu odvzetih pravic. Zaradi tega ga je OF obtožila izdajstva nad slovenskim narodom in sodelovanja z okupatorjem, tajno komunistično sodišče pa ga je obsodilo na smrt. Dva komunistična likvidatorja sta ga ubila na binkoštni torek 26. maja 1942. pred Cirilovim domom v Streliški ulici v Ljubljani.

Zakaj višarsko slovenstvo?

Prof. Ehrlich je trdno veroval v slovenski narod in njegovo zgodovinsko poslanstvo v središču Evrope. Kot koroški Slovenec je bridko občutil vso bolečino svojega na smrt obsojenega naroda prav v krajih, kjer je bilo nekoč središče slovenske karantanske države, zibelka slovenstva. Prav tako je s skrbjo gledal preganjanje slovenstva v Italiji in -vkljub italijanskemu bahanju z rimsko kulturo - naravnost surovega in nasilnega raznarodovanja Slovencev. Po kratkih letih obstoja Jugoslavije je razočaran spoznal, da tudi v tej državi obstoj slovenskega naroda ni zavarovan. Kot zaveden in razsoden Slovenec je zato mogel najti samo še eno varno pot v bodočnost slovenskega naroda: neodvisno slovensko državo. V njem se je utrdilo prepričanje, da je najprej treba utrditi slovenstvo v svetu, predstaviti slovenski narod mednarodni javnosti in ji dopovedati, da so Slovenci narod, ki s svojo navzočnostjo na tem važnem delu Evrope še nikdar ni in tudi nikdar ne bo nikogar ogrožal. Hoče samo na tej zemlji v miru živeti in v miru razvijati lastnosti, ki so mu potrebne za izpolnitev svojega naravnega poslanstva: družiti jug s severom in vzhod z zahodom in ohraniti vsem narodom odprta vrata na poti skozi srednjo Evropo.

PREPOROD SLOVENSKE NARODNE ZAVESTI

TA POLITIŠKO RAZKROJENI NAROD SLOVENCEV,
NA KRANJSKIM, ŠTAJERSKIM, PRIMORSKIM IN
KOROŠKIM, KAKOR EDEN NAROD, SE TUDI V ENO
KRALJESTVOZ IMENOM SLOVENIJA SKLENE, IN
DA IMA ZASE SVOJ ZBOR".

Le v glavnih obrisih so znane oblike prve slovenske države, slovenske Karantanije, prve demokratske države v slovanskem svetu. Dejstvo pa je, da smo Slovenci imeli svojo državo - in jo izgubili. Izgubili že veliko prej, predno je leta 1414. Ernest Železni zavezal mesto in posle Karantanskega vojvode tako, kot je narekoval zgodovinski obred ustoličenja koroških vojvod na Gosposvetskem polju.

Imeli smo Koceljevo državo in bili v Samovi državi ter preživeli dobe velikih neznanek ali kot je zapisal Prešeren, da "od tod samo krvavi punt poznamo, boj Vitovca in ropanje Turčije". (Res, v velikem kmečkem uporu leta 1573. so kmetje poleg zahtev gospodarskega značaja postavili izrazito narodno-politično zahtevo po združenju "slovenskih dežel".)

dalje na str. 8

FEDERACIJA-KONFEDERACIJA

Avguštin Kuk

Predavanje na seminarju "Ljudske univerze", ki ga je organiziral SLOVENSKO-KANADSKISVET dne 13. januarja 1991 v Slovenskem domu na Pape Ave., v Torontu.

Spoštovano občinstvo!

Mislím, da si nismo mogli izbrati bolj primerne datuma za razpravo o današnji temi, kot je ravno obdobje med uspešno zaključenim plebiscitom in naslednjimi šestimi meseci, ko se bo dokončno odločilo ali bo Republika Slovenija sklenila zvezo v konfederacijo (z nekaterimi drugimi jugo-slovanskimi narodi), ali pa bo sama, ali morda skupno s Hrvaško (ali celo BIH) skušala vstopiti, kot mednarodno priznana suverena država v evropsko družino narodov. V tem času bo moral parlament R. S. tudi pohiteti s sprejetjem nove ustave, izdelati zakon o ustavnih spremembah in pa tudi istočasno reševati zavoženo gospodarsko katastrofo, v kateri je deželo pustil komunistični, (sedaj socialistični) družabni sistem. Za dosego vseh teh ciljev v tako kratkem času bo potreben gigantski napor, vsestransko sodelovanje in pomoč.

Predno preidemo k podrobni analizi pojmov federacije in konfederacije, se mi zdi umestno v uvodu spregovoriti par besed o razlogih, zakaj je do plebiscita sploh prišlo in zakaj ravno v tem času.

Prvotna strategija pri združenju v Demosa in deloma tudi pri opoziciji, je bila čim prej pripraviti in odobriti novo ustavo, ki bo uradno spremenila enopartijski komunistično-socialistični sistem v demokratsko družbo svobodnega tržnega sistema. Obstojalo je upanje, da bo ustava hitro sprejeta, čeprav bi bilo za to potrebno sodelovanje prej vladajočih "strank", ker pač Demos v novem parlamentu nima dvotretjinske večine, potrebne za odobritev nove ustave.

Kmalu je pa postalo jasno, da osnutek ustave, ki je bil predložen Skupščini R.S. že sredi oktobra 1990, le ne bo deležen hitrega odobrenja. Vse preveč so se začeli oglašati glasovi, da bi bilo dobro, če bi tudi nova ustava vsebovala čim več drugih, utopističnih programov, ki so iz ustave naredili "knjigo želja", kot pravi v IN dr. Tine Hribar, ki si jih prosto tržno gospodarstvo ne more privoščiti, saj je bila ravno ta utopija: živeti kot Švicarji, pri delu se pa "odmarati", kriva, da smo tudi Slovenci prišli v gospodarsko katastrofo, ki nas bo verjetno bičala še dolga leta. Precejšen problem je ustvarila tudi namera, naj se v ustavo da tudi pravica do prostega abortusa. Tako bi bili najbrž Slovenci prvi, ki bi imeli tak zakon v ustavi. Drugi narodi prepuščajo to vprašanje parlamentom. Istočasno s tem zastojem so se pa začeli hitro približavati dogodki političnega razvoja v Jugoslaviji, kot so bile volitve v republikah BIH, Črne gore, Srbije in Makedonije, katerih izid bi lahko začel vplivati na slovenski politični proces nove ustave, ali celo groziti, da bi se ta proces ustavil. Zato se je pojavil predlog, naj se čim prej izvede plebiscit t.j. glasovanje naroda na eno samo vprašanje: ALI NAJ REPUBLIKA SLOVENIJA POSTANE SAMOSTOJNA IN NEODVISNA DRŽAVA?

Ker ob razglasitvi plebiscita, dne 6. decembra, še ni bilo jasno, katere od opozicijskih strank (če sploh katere) bodo podprle "DA"glasovanje na plebiscitu in ker je bil celo med strankami Demosa izražen dvom, ali celo strah, če je pametno plebiscit sploh izvesti, pri tem pa še nenehno in tiho strašenje z armado, je vladalo prav do zadnjih dni pred plebiscitom v Sloveniji vzuđe negotovosti in pesimizem, ob katerem je dr. Pučnik izjavil: "Če izgubimo plebiscit, bo to katastrofa za slovenski narod!" Tudi si politiki niso bili na jasnem, kakšna večina bi bila mednarodno dovolj prepričljiva, da Slovenci "mean business?" Relativna, t.j. večina vseh glasujočih, ali absolutna, t.j. večina vseh volilnih upravičencev? In še kakšna večina? 50% + 1, ali 2/3-tjinska večina?

Takrat se je v slovenskem parlamentu IZVRŠIL PREOBROT (kot piše dr. Tine Hribar): v poslancih slovenskega parlamenta se je prebudilo NEKAJ, globljega od strahu in poguma. Premagali so strah pred morebitnim neuspehom plebiscita - strah, - za katerim se je najbrž skrival tudi neki drugi strah: kaj bo, če na plebiscitu ZMAGAMO?

V nedeljo 23. decembra 1990 smo imeli odgovor:

SLOVENCIM SO VOLILI ZA SVOJO SAMOSTOJNOST S TAKO VEČINO, DA JE PRISLUHNIL, NE, OSUPNIL VES SVET! Menda so postavili svetovni rekord (ki bi lahko šel v Guinness Book of Records) na demokratskih, od mednarodnih opazovalcev opazovanih volitvah. Tega rezultata nikakor ni za omalovaževati, saj mednarodna družina pričakuje na plebiscitih močno večino. Večina, kot jo je pokazal slovenski narod je gotovo najboljši argument za mednarodno priznanje! Skupna seja Zborov je na slovesni seji slovenskega parlamenta, dne 26. decembra 1990 uradno razglasila ta rezultat in ga potrdila. Slovesno izjavo je prebral dr. France Bučar, predsednik Skupščine R.S. Predsednik vlade L. Peterle je pa izjavil javnosti, da smo Slovenci na ta trenutek čakali 1000 let,

dokaz, da imamo poleg naštetih slabih lastnosti vsaj eno dobro: POTRPEŽLJIVOST! Gotovo je k temu uspehu pripomoglo dejstvo, da je za "DA"glasovalo mnogo komunistov-socialistov. Saj je poleg Peterleta pozval narod za "DA"glasovanje tudi predsednik R.S. Milan Kučan. Izrecno proti so bili le nekateri privilegirani upokojenci, ki so se menda bali za svoje visoke pokojnine.

Ker je gotovo večina tukaj navzočih sodelovala pri plebiscitu s podpisovanjem moralne "DA"izjave, ki naj bi dala domovini moralno oporo, mi dovolite, da še o tem spregovorim par besed. Vseh zbranih podpisov v Kanadi je bilo nekaj nad 1.500 (kar je malo, če nas je res 12.000, kot trdi konzul SFRJ, ali pa dvakrat toliko, kot trdimo mi). Večina teh podpisov je bila zbrana v farnih prostorih. Prvih 300 je bilo odposlanih po Faxu (45 minut Fax-linije) Skupščini R.S., ostale je odnesel osebni odposlanec. Iz Argentine so baje prinesli osebno 3.000 podpisov, drugih 1.500 je pa bilo iz drugih dežel zdomstva, vključno ZDA. Za vse te podpise se na TV javno zahvalil dr. Bučar, pri tem omenil tudi podpise iz Kanade in ZDA z izjavo, da jih bo vlada vključila v parlamentarno knjižnico kot delček zgodovine. Dr. Mate Resman, predsednik Slovenskega državnega gibanja, je iz Clevelanda v čestitkah vlado pozval, naj s posebnim členom zakona, te podpise doda kot veljavne glasovnice k ostalim v domovini, kot znak priznanja za našo dolgoletno borbo za ta končni cilj: SUVERENE SLOVENIJE. Tako se je izpolnila naša obljuba, ki smo vam jo v na pol šali dajali pri podpisovanju, da bo vaš podpis v slovensko zgodovino. Bodimo vsi ponosni na našo narodno zavednost in zvestobo narodu iz katerega izhajamo.

V izjavi, ki smo jo podpisovali in pa v prvem členu osnutka nove ustave, je najbolj pomembna beseda DRŽAVA. (Naj mi tisti, ki so se v svojih študijah ukvarjali z mednarodnim pravom, oprostijo, če posežem malo nazaj v njihove študije.) To se mi zdi potrebno za boljše, vsestransko razumevanje nadaljnje razprave.

Po mednarodnem pravu je država pravna organizacija ljudi, ki mora vsebovati naslednje elemente:

1. Ljudstvo, 2. ozemlje, 3. oblast, 4. suverenost, t.j. neodvisnost in 5. mednarodno priznanje, ki ji da Mednarodno osebnost.

Nekaj pripomb k tem elementom:

Ad 1. Mednarodno pravo prizna za ljudstvo grupo oseb obeh spolov, ki živijo v neki skupnosti ne glede na njihovo raso, vero ali barvo.

Ad 2. Ozemlje, t.j. teritorij, mora biti permanentno. Skupina ljudi brez teritorija npr. Cigani, tukaj ne kvalificirajo.

Ad 3. Oblast (Government) mora biti predstavnik ljudstva in vladati po zakonu dežele. Anarhistična skupina ljudi ni država.

Ad 4. Suverenost, t.j. nezavisnost, pomeni oblast, ki ni podrejena NOBENI DRUGI ZEMELJSKI OBLASTI, z izjemo zakonov Mednarodnega prava. Le Mednarodno priznanje da državi status Mednarodne Osebnosti (International Personality), ki je potrebna za normalno sožitje z drugimi državami.

Če torej pogledamo KATERE OD TEH ZAHTEV MEDNARODNEGA PRAVA TRENUTNO POSEDUJE REPUBLIKA SLOVENIJA, pridemo do sledečih zaključkov:

1. R.S. ima prebivalstvo (1.889.000 ali 8.5% v SFRJ). To prebivalstvo je na našo srečo precej (v Jugoslaviji najbolj) homogeno.

2. R.S. ima ozemlje (20.251 Km²), kolikor ga nam je po tisoč letih ostalo od nenasitnih sosedov. Imamo tudi legitimne zahteve po delih ozemlja, ki so trenutno v rokah tujcev. Na tega ne smemo pozabiti!

3. R.S. ima oblast - trenutno sicer še po ustavi iz SFRJ - in dela na novi ustavi. Ima tudi urejen državni aparat; skratka, ni anarhistična družba!

4. R.S. ima, po veličastnem plebiscitu, tudi status (pogojne) SUVERENE države, prvič po tisoč letih, kot smo že slišali. Dokončno suverenost bo dobila z odobritvijo nove ustave, ki pravi v prvem členu: Republika Slovenija je suverena država, ki temelji na neodtujljivi pravici slovenskega naroda do samoodločbe.

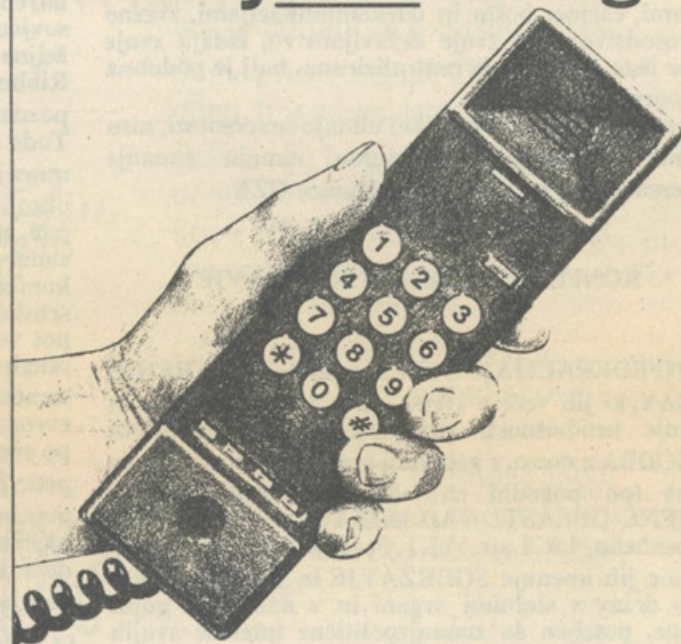
5. R.S. še nima mednarodnega priznanja. Predstavniki R.S. pa imajo dobre diplomatske stike z Italijo in Avstrijo, našima sosedoma, ki bosta vsaj iz dobrih gospodarskih razlogov zainteresirane v priznanje. Poleg teh je zanimanje za priznanje prisotno tudi že v par drugih primerih. Najtežje je seveda dobiti priznanje prve države, pozneje gre lažje. Članstvo v OZN je več ali manj rutina, ko dobi R.S. priznanje posameznih držav.

Držav je na svetu več vrst: monarhije, republike, diktature, despotije, tiranije in še druge. V to razporeditev spada tudi pojava FEDERACIJA ALI ZVEZNA DRŽAVA in pa KONFEDERACIJA ALI SODRŽAVJE (slovenski izrazi po prof. dr. L. Pitamicu).

Po analizi in primerjavi teh dveh pojmov, boste, upam, lahko brez sentimentalnosti do "bratstva in edinstva"

Canada's future:

Now you're talking

...and we're listening.

We're the Citizens' Forum on Canada's Future - a dozen Canadians the federal government has asked to report by July 1, 1991, on your ideas for our country's future.

We're an independent, non-partisan group, with a wide range of backgrounds and beliefs. Our job is collect and focus citizens' views into their vision of the future.

To do this, we need to hear from you.

We need to know what you think is wrong with our country - and how, together, we can fix it. We also want to hear what's right, and worth keeping.

We want to hear from everybody - especially those who aren't used to speaking up and speaking out.

Call now - and make a difference

From January to June 1991, we'll be offering you an unprecedented chance to help reshape our future. We'll do this through many kinds of informal meetings where you'll feel comfortable giving your views.

For starters, we've set up a special Idea Line - 1-800-66-FORUM - to let you call us free from anywhere in Canada, seven days a week, between 8 a.m. and 8 p.m.

Whatever your thoughts, we'd like to hear them.

Remember, now you're talking... and we're listening.

CANADA - IT'S YOUR CALL: 1-800-66-FORUM*

You can also write us at:

Citizens' Forum
P.O. Box 1991, Station B
Ottawa, Canada K1P 1A2

*For FORUM be sure to dial the letter O, not zero.

Citizens' Forum
on
Canada's Future

Le Forum des citoyens
sur
l'avenir du Canada

presodili, v kakšno zvezo bi bilo, po vašem mnenju, pametno, da se R.S. vključi.

FEDERACIJA ALI ZVEZNA DRŽAVA je združenje dveh ali več pravno organiziranih ljudstev in teritorijev kot so npr. kanadske province, države Združenih držav, kantoni švicarskih ozemelj, združenje jugoslovanskih republik, republike Sovjetke zveze itd., ki ima lastne organe in NADZORSTVO ne samo nad državami članicami, ampak tudi NAD DRŽAVLJANI teh organiziranih skupin (provinc, republik). Ta zveza sloni prvič na Mednarodni pogodbi med državami članicami in drugič na pozneje sprejeti skupni USTAVI federalne države. Ta princip, ki so ga uvedli ameriški juristi v 18. stoletju je karakteristična razlika med federacijo in konfederacijo. (Vir: Oppenheim, Int. Law.) KONFEDERACIJA NAMREČ NIMA KONTROLE NAD DRŽAVLJANISODRŽAVJA!

Vsa ta združenja imajo: svojo skupno vrhovno zakonodajo (Ustavo) z vsemi vejami zakonodajne (parlament), izvršne (kabinet ali vlado) in ločene pravosodne uprave.

Taka država ima svojega suverena (kralja, predsednika), svojo prestolico, svojo himno, svojo zastavo, svoj denar, svoje diplomatsko zastopstvo. Kot taka ima status pravnega subjekta Mednarodnega prava. Je navadno članica OZN. Taka država ima svojo meddržavno (federalno) armado, ima kontrolo nad zunanjimi zadevami, lahko okliče vojno in sklepa mir, nastavlja ambasadorje in diplomatski korpus, ima v

dalje na str. 6

FEDERACIJA-KONFEDERACIJA...

nadaljevanje s str. 5

jurisdikciji Narodno banko s svojim denarjem, kontrolo nad tem denarjem, financami in divizami; kontrolo nad merami, carino, pošto in telekomunikacijami, zvezno pravosodstvo; ima svoje državljanstvo, izdaja svoje potne liste. Bolj kot je centralizirana, bolj je podobna homogeni državi.

Enote (provincije in republike) nimajo suverenosti, niso mednarodni subjekti (navadno nimajo zunanje reprezentance), ne morejo biti članice OZN.

KONFEDERACIJA ALI SODRŽAVJE

KONFEDERACIJA je ZVEZA popolno SUVERENIH DRŽAV, ki jih veže v svrhu združevanja notranje in zunanje neodvisnosti priznana MEDNARODNA POGODBA z zvezo, z gotovimi organi, ki imajo gotovo oblast (po pogodbi nad članicami sodržavja, A NOBENE OBLASTI NAD DRŽAVLJANI teh držav. (Oppenheim, Int. Law, Vol. 1, Peace # 88). Profesor dr Pitamic jih imenuje SODRŽAVJE in jih opisuje kot zvezo držav s stalnimi organi in z namenom gojiti skupne, posebno še zunanje politične interese svojih članov (Pitamic, Država str. 127).

Ker za tako sodržavno sožitje veljajo za RAZLIČNE PRIMERE RAZLIČNI DOGOVORI, NEKE SKUPNE FORMULE ZA KONFEDERACIJO NI! Vsaka, ki bi obstojala, je predmet edinstvenih dogovorov.

Taka zveza ni država v smislu, kot smo jo definirali prej; je samo mednarodna zveza držav, družba, društvo z mednarodnim značajem, pa NE Z MEDNARODNO OSEBNOSTJO, ali priznanja.

Ker članice Konfederacije ostanejo POPOLNOMA SUVERENE DRŽAVE, ni članica v OZN, navadno nima zunanjega skupnega diplomatskega zastopstva (ker imajo tega samo države članice), ali pa imajo samo omejenega.

NIMA USTAVE: Je nekako privatno - pravna družba-societas. Namesto ustave ima samo DOGOVORE IN KONTRAKTE, KI NISO trajnega značaja. Za veljavnost takih dogovorov je potrebno soglasje vseh držav-članic.

NIMA pravnih organov (zakonodajne, izvršilne in pravosodne) ampak samo diplomatske DELEGATE, t.j. POOBLAŠČENCE v skupščini (DIETI). Te delegate nastavljajo, odstavljajo in pooblaščajo ter jim dajejo navodila NJIHOVE VLADE.

Taka konfederacija nima predsednika države, ne prestolice (ima lahko samo sedež t.j. headquarters), nima parlamenta, niti ne nujno zastave, nima himne držav-članic. Nima državljanstva, ne potnih listov.

Običajna med državami članicami je mnogostranska obveza, da ne bodo šle v vojno druga proti drugi.

Kaj naj bi po takih dogovorih lahko bile skupne kompetence sodržavja?

Zelo pogosto zunanja politika; pri tej omejeno nastavljanje gotovih diplomatskih odposlancev. Ima poveljstvo nad zvezno armado, ne pa nujno nad kontingenti te armade, ki bi jo sestavljale enote posameznih držav (nekako podobno kot NATO).

Zvezno sodstvo, ki je le za spore med državami članicami.

Ima lahko zvezno gospodarstvo, ki bi obsegalo:

Prispevke posameznih držav-članic v skupne namene; višino določa zvezni zbor (Dieta); prometne zveze, včasih tudi skupni denar, ne pa Državnih bank, ne kontrole nad divizami ali carino; lahko kontrolira mere, uteži, pošto, telekomunikacije. Mnogo teh dogovorov krijejo danes že mednarodni dogovori Evropske ekonomske zveze - EEC, gotove tudi druge mednarodne določbe, vključno OZN. Trenutno kake konfederacije ni. Najbližja bi še bila originalna carinska unija BENELUX. Ker so te zveze tako na rahlo povezane (nimajo ustave), je iz njih sorazmerno lahko izstopiti. Zato sodržavje ne ustvarja zadovoljivega sožitja med suverenimi državami.

Kot smo začeli akademsko vprašanje o federaciji in konfederaciji z vidika kako bi ti pojmi služili k našemu razumevanju pri bodočih odločitvah državljanskih Republike Slovenije, tako bomo predavanje zaključili iz istega vidika.

Zvenenje ljubljanskih cerkvah, dne 23. decembra 1990, je pomenilo, plesanje in petje po ljubljanskih ulicah prenehalo, kresovi po Sloveniji ugasnili, sprevodi z bakljami ugasnili v noč, ostala je pa še vedno kruta realnost: Kaj sedaj?

Stare Socialistične Federativne Republike ni več! Plebiscit v Sloveniji, sprejetje hrvaške ustave in dan prej, volitve v BiH in nazadnje še v Macedoniji, pri katerih so zmagale demokratske, pro-suverene in pro-konfederativne politične stranke, so pustile samo Republiko Srbijo in Črno goro v neki jugoslovanski komunistični federaciji. V tem stanju lahko obnovi staro federacijo samo vojaški poseg, ki bi napravil konec demokratskim vladam in verjetno zopet vzpostavil, vsaj delno, tudi stari komunistični režim. Takšen poseg pa lahko v mnogokulturni, večnarodni državi povzroči odpor, revolucijo, istočasno pa

mednarodno obsodbo spricho znanega in prepričevalnega plebiscita v Sloveniji in svobodnih volitev, ki so vrnilo demokracijo v drugih republikah. Morda je res, da bi se jugoslovanska armada pri svojih ukrepih in odločitvah ozirala na razvoj v Baltiku, kjer sovjetske čete s poboji "krotijo" miroljubne in svobode željne baltijske narode, ki zahtevajo konec Molotov-Ribbentropovemu sporazumu, kot je to napovedal poznani bivši narodni heroj - spreobrnjen Slovenec. Toda kljub dogodkom v Perzijskem zalivu, svetovno mnenje budno zasleduje tudi razvoj v Baltiku in ga obsoja hkrati z glasovi iz Sovjetske zveze same. Časi se pač spreminjajo. Poseg jugo-armade bi prav gotovo zadal smrtni udarec vsakemu upanju na kakršno koli konfederativno Jugoslavijo. Kajti, če bi se armada na srbsko-komunistično pobudo res spozabila in ubrala pot vojaške intervencije, bi morali Slovenci predvsem reagirati s PASIVNO REZISTENCO, takoj oklicati samostojno državo, Republiko Slovenijo, prositi evropske in druge sile za zaščito in priznanje. Slovenci po svetu pa zasipati svetovno javnost, vlade in OZN, s peticijami, pozivi in informacijami, da Slovenci ne maramo komunizma in smo se z ogromno večino na plebiscitu odločili za samostojnost. Tudi civilizirane demonstracije po svetu bi bile lahko učinkovite. Tisti, ki verujemo, pa še moliti za svobodno Slovenijo!

SLOVENSKO VLADO ČAKAJO ŠE TEŽKE NALOGE

Naprej izglasovati USTAVO, nato odobriti novi zakon za izvedbo ustave; izvesti nove volitve po novi ustavi; dobiti mednarodno priznanje za Suvereno R.S.; čez čas še članstvo v OZN in drugih mednarodnih organizacijah (WHO, UNESCO).

Vzporedno s temi akcijami pa v naslednjih 6. mesecih voditi pogajanja z ostalimi republikami o novem "modus vivendi" na teritoriju SFRJ.

Takoj pa začeti s sanacijo slovenskega gospodarstva in izvesti neštete gospodarske in upravne ukrepe, ki so nastali kot posledica plebiscita in njenega rezultata: suverenosti. Ti so gigantski. Večina teh ukrepov bo nepopularnih in bodo škodili popularnosti sedanjih oblastnikov, dasi vsakdo ve, da so potrebni, ker so posledica 45-letnega eksperimentiranja birokratskega in skorumpiranega ekonomskega sistema, ki je obljubljal raj na zemlji in utopistično "enakost" med ljudmi. Ljudje sicer vedo, da tako kot je šlo do sedaj, ne more iti naprej. Toda človeška narava je že taka, da vedno krivi tistega, ki je na oblasti.

V novi Republiko Sloveniji bo n.p.r. odpadla potreba po skoraj polovici od 16 tisoč mest v državnih upravah. Rabil pa bodo kakih 2300 novih, ki pa morajo biti za ta mesta posebno izobraženi, ker so to položaji, ki jih je Republika s svojo suverenostjo in svobodnim tržnim gospodarstvom dobila; n.p.r. sama carina bo rabila 1,500 ljudi. Teh med bivšimi uradniki ne more dobiti, ker so med njimi slabo kvalificirani ljudje, ki so dobili službe na podlagi rdečih knjižic, ne pa na podlagi kvalifikacij.

Pri mirnem odločanju za konfederacijo ali za popolno samostojnost bodo pa igrali veliko vlogo nešteti politični in gospodarski faktorji n.p.r.:

Ali bo konfederacija res zagotovila Republiko Sloveniji popolno suverenost s statusom Subjekta Mednarodnega prava, kot je to zahteval slovenski narod na plebiscitu in kar Slovenska Država zagovarja že dolga desetletja! Ali nas bo svobodna Evropa sprejela v svojo družino? Same, s Hrvati, s Hrvati in BiH?

Ali smo gospodarsko dovolj močni, da bomo zmogli upravo samostojne Slovenije?

Ekonomisti so različnega mnenja o tem vprašanju. Slišali smo dr. Mencingerja, ki je mnenja, da smo sposobni. V začetku, je rekel, bo bolj težko, čez nekaj časa bo pa šlo. Saj imamo štiri milijone pridnih rok! Drugi so bolj skeptični, večina soglašja z dr. Mencingerjem.

Kaj pa naj naredimo mi Slovenci v zdomstvu v tem zgodovinskem razpotju, v tej dilemi?

Kot ste se pokazali zavedne, navdušene in velikodušne Slovence v preteklosti, nadaljujmo s kooperacijo tudi v bodoče! Uveljavljajmo dobro ime Slovencev v svetu; ne delajmo demokratsko izvoljenim predstavnikom v domovini, ki baje garajo po 20 ur na dan, težav z nestrpnim kritiziranjem, da nič ne napravijo, da je vse "po starem".

Res je težko prenašati, da je na slovenski zastavi še vedno rdeča peterokraka zvezda, simbol rdeče revolucije; res težko poslušamo, da so na mnogih važnejših položajih nesposobni, preoblečeni komunisti; res je težko razumeti, da pred škofijskim dvorom v Ljubljani še vedno stoji sramotilni spomenik škofu dr. Rožmanu, pred univerzo pa spomenik človeku o katerem je Nora Beloff zapisala, da bi bilo bolje, če bi ostal ljudskošolski učitelj!

Pa premagajmo gnev in za dobrobit domovine vsaj začasno pozabimo na te žalitve in PODPRIMO VAŽNEJŠE PROBLEME, ki odločajo o usodi slovenskega naroda za dolga leta!

SLOVENSKI PLEBISCIT

Mate Roesmann

Na prehodu iz totalitarizma v demokratično ureditev, na prehodu iz planiranega in spolitiziranega gospodarstva v tržno gospodarstvo s privatno iniciativo in privatnim lastništvom, na prehodu iz jugoslovanskega (srbskega) objema v Evropo, ki se preureja in preoblikuje, je 23. december 1990 za Slovence zgodovinski mejnik.

Ta dan je potekal v Sloveniji plebiscit, ki je s svojim izidom utrdil in potrdil narodno-politično voljo slovenskega naroda, da končno pristopi k uresničevanju svoje svobode, k uveljavljanju svoje suverenosti, k izpolnjevanju svoje enakopravnosti, k izgraditvi svoje samostojne države, k utelešenju tisočletnih sanj, slutenj in pričakovanj ter stoletja dolgega truda, naporov in žrtve.

Ta dan je slovenski narod na prepričljiv in nedvoumen način svobodno in neustrašeno povedal sosedom, Evropi in svetu, da hoče živeti v svoji državi in kot suveren narod sklepati dogovore in pogodbe z drugimi narodi.

Slovenski narod se je zavedel zgodovinskega trenutka in geopolitičnega položaja in sprejel nase breme, ki mu ga nalagata prostor in čas. Slovenski narod postaja resnično političen narod in - nekdanj zaznamovan kot nezgodovinski narod - stopa sedaj samozavestno v zgodovino in hoče dejansko odločati o samem sebi.

Slovensko poslanstvo ni samo kultura in kulturno udejstvovanje. Tudi kultura potrebuje družbeno in gospodarsko zaslombo. Ta pa je možna v polni meri le v lastni državi.

V današnjem času, ki je čas že druge industrijske revolucije, še posebno v tehniki komunikacijskih medijev, ki je čas ko skoraj vse - vsaj podoba je takšna - kliče po poenostavljanju, prilagajanju, izenačenju, izravnavanju in odpravljanju razlik, je še toliko bolj potrebno, da ima narodna kultura, posebej še malega naroda, zaslombo v lastni državi.

Zemljepisni prostor na katerem živi slovenski narod ob stičišču treh velikih evropskih narodnih skupin Romanov, Germanov in Slovanov in ki je važno evropsko križišče, zahteva od svojih prebivalcev, da se zavedajo nalog, ki jih takšen prostor vsiljuje in da so jim kos. Kos pa jim morejo biti le, če imajo v svojih rokah sredstva, ki jim jih bo dala le lastna država.

72-letna zgodovina Jugoslavije dokazuje, da Jugoslavija, tudi kot federativna država, ne more enakopravno in nepristransko služiti narodom, ki jo sestavljajo. Jugoslavija ni nekaj kar je nastalo naravnim potom v prostem razvoju v katerem ni bilo nasilja, ne kamnov spotike in je tako po svoji naravi nekaj trajnega. Jugoslavija narodnostno, kulturno, zgodovinsko, geografsko in gospodarsko ni naravna enota in nima nobenega naravnega središča, ki bi pritegovalo k sebi vse sestavne dele. Vsi navedeni dejavniki: narodnost, kultura, zgodovina, geografija in gospodarstvo niso sredotežni ampak so sredobežni. Ne težijo v Belgrad, ampak beže od Belgrada, kajti Belgrad je le srbsko središče. Sentimentalni turisti, obiskovalci in potopisci, ki odkrivajo raznolikosti v Jugoslaviji, radi govore o čudovitem mozaiku, ki ga sestavljajo razni kamni raznih barv. Resnični mozaik nastane iz svobodnega navdiheta umetnika, ima središčno težišče in nepresiljeno zgradbo ter neprisljano ujemanje raznih barv. Je umetnina trajnega pomena. Jugoslavija po povedanem ni nobena umetnina. Jugoslavija je, kar pravimo tistemu kar ni umetnina, sračje gnezdo.

Slovenski narod mora iz Jugoslavije v Evropo, ki ni več Evropa petih velesil s kolonijami in imperialističnimi apetiti in goni, ampak Evropa, ki se združuje v Evropo narodov. Proces združevanja Evrope še ni končan. Začenja se zgodovinska debata o tem kakšna bi bila najboljša in najprimernejša konstitucionalna zgradba Evrope za prihodnje stoletje. K tej debati bi morali in mogli prispevati tudi Slovenci. Evropa mora najti pravo ravnotežje svoji zgradbi in odkriti pestrost svojih narodnih in pokrajinskih sestavnih delov. Nova Evropa se ne sme zapreti, nova Evropa se mora odpreti in to svojim narodom in svetu. Duhovno se mora oslanjati na krščanstvo in humanizem iz katerih izvira vse kar je v Evropi trajno dobrega in lepega. Tu je mesto tudi za Slovenijo.

Na Štefan dan, 26. decembra 1990, je bila na osnovi prepričljivega in nedvoumnega izida plebiscita na svečani seji slovenskega parlamenta v Ljubljani razglašena samostojna slovenska država. Tako je nastala nova slovenska država po volji naroda.

Razglasitev je bila seveda formalno in simbolično dejanje. Dejanski položaj Slovenije pa se s tem še ni nič spremenil. Razglasitev samostojnosti pomeni začetek boja za resnično, dejansko samostojnost in priznanje te samostojnosti od strani sosedov, vseh drugih narodov in mednarodnih organizacij in ustanov. Ta boj ne bo lahek in ne bo kratek. Z zavestjo, da ima po naravnem pravu vsak narod pravico do samoodločbe, bo mogoče premagati vse težave, če bo narodna volja ostala trdna in neomajna.

dalje na str. 7

IS GST ADDED?

IS GST INCLUDED?

With GST in your marketplace, it is important to compare prices. Some prices include GST. But often, it is added later.

Before you buy, look for signs... or ask. Where GST applies, know whether it will be added at the cash register or if GST is built into the price tag.

GST added, or GST included. It's important for you to know the difference.

If you have other questions about the GST and prices, the answer is to call us toll-free Monday to Friday 9am-9pm.

The GST Consumer Information Office.

1-800-668-2122

 Government of Canada / Gouvernement du Canada

Canada

SLOVENSKI ...
nadaljevanje s str. 6

Spodbujajmo Slovence v domovini pri osebnih srečanjih, pogovorih, pismenih stikih in drugače, naj ne popustijo in ne oslabijo volje do samostojnosti. Tudi mi, Slovenci v svetu, moramo po svojih močeh v primernih priložnostih doprinesati za uresničitev slovenske samostojnosti in krepiti slovensko narodno-politično voljo.

Tako se bo izpolnilo upanje Valentina Vodnika, da Slovenija "prstan Evropini bo".

DARUJTE

ZA

POPLAVLJENCE!

**SLOVENSKA HRANILNICA
IN POSOJILNICA**

646 Euclid Ave., Toronto M6G 2T5

Tel. 532-4746

747 Brown's Line, Toronto, Tel. 252-6527

John E. Krek's Slovenian Credit Union.

OFFICE HOURS

MONDAY	10 a.m. - 4 p.m.
TUESDAY	10 a.m. - 8 p.m.
WEDNESDAY	10 a.m. - 4 p.m.
THURSDAY	10 a.m. - 8 p.m.
FRIDAY	10 a.m. - 8 p.m.
SATURDAY	10 a.m. - 1 p.m.

NEW TORONTO

TUESDAY	1 p.m. - 8 p.m.
THURSDAY	1 p.m. - 8 p.m.
FRIDAY	10 a.m. - 8 p.m.
SATURDAY	9 a.m. - 12 noon

BITI ČLAN

HRANILNICE —

JE V KORIST TEBI IN V
POMOČ PRIJATELJU!

PLEBISCIT V SLOVENIJI IN POSLEDICE

RAZMIŠLJANJE

Dr. Zlatko A. Verbič

Odločili smo se zapustiti dom, domovino, imetje, prijatelje - skratka vse kar nam je bilo najdražje. Pripravljani smo bili soočiti se z nepoznanim okoljem, z nepoznanimi jeziki in običaji, sprizniti se z novimi standardi delavnih in strokovnih meril. Okolje nas je preizkušalo, zaupali smo v sebe. Dokazali smo, da smo del pridnega, poštenega naroda, da nismo naivni, ampak sposobni in bistri. Vedno smo bili Slovenci, prav nič drugega, čeprav nas nihče ni poznal kot Slovence. Imeli so nas za Jugoslovane. Poznali so Srbe, poznali tudi Hrvate, ne pa nas Slovence. Dobro smo se zavedali tega tragičnega dejstva. Ni nam ostalo drugega kot pojasnjevati kdo v resnici smo in od kod prihajamo. Za nas same pa je bilo važno, da smo se zavedali vedno in povsod, da smo Slovenci in ne pripadniki kakršnega koli drugega naroda. Samo tako, smo vedeli, bomo uspeli. Naš so pripravljali na pot zavedni slovenski starši, ne pa vladajoči, ki so odločali, kaj je prav in kaj ni, kaj kdo je, kaj se sme ali ne sme storiti. Zavedali smo se, da je naš samo en jezik: slovenščina, ne jugoslovanščina. Zavedali smo se tega, ko smo tvegali življenja z ilegalnim begom čez meje. Stremeli smo za istimi človeškimi pravicami, kot so jih imeli ljudje na drugi strani meja, hoteli smo odločiti o svoji lastni usodi. Zaupali smo v pravično ureditev dežel, ki so nas sprejele in bili uverjeni, da bomo uspeli.

Pripravljate se na plebiscit. Vaše težnje se ne razlikujejo od naših v preteklosti. Težka je odločitev zapustiti poznano in se vklapljati v izzvano novo, neznano bodočnost. Vemo za vzrok, vemo, da bo treba plačati določeno ceno, toda ne najdražjo ceno - naša življenja. Zato pogumno naprej ne glede na predvidene težkoče. Upajmo, da ne bomo zamudili enkratne prilike sodelovati pri odločanju zgodovinskih premikov v življenju Slovencev, pri ustvarjanju moderne državne strukture Slovenije. Nekateri, na srečo redki, še vedno nimajo zaupanja v Slovenijo in v sposobnost Slovencev, da lahko postanejo samostojni gospodarji. Preveč so prilagodljivi, premalo narodno zavedni. Na žalost še niso dosegli raven osamosvojitve in samozaupanja, katerega je pridobil begunec v tujini.

Ko se odločamo o svoji - slovenski - bodočnosti, se nam prepletajo misli - za - in - proti - slovenski samostojnosti. Realna možnost pa je samo ena: moramo se osamosvojiti! Le tako si bomo lahko pisali svoj pravilnik življenja, odločali o svojih lastnih pravicah in dolžnostih, sami določili do kakšne mere bomo dopuščali uživanje človekovih pravic, kakšno bo naše svobodno tržno gospodarstvo, kako bomo ustalili občevarje v lastnem jeziku. Z zavestnim ravnanjem bomo odkrili skrite talente in vrline posameznikov.

Končna odločitev ne bi smela biti težka, če pomislimo, da se odločamo ali ostati na Balkanu z Beogradom na čelu ali pa, da hočemo ustvariti suvereno Slovenijo, ki naj postane integralni del evropske skupnosti narodov. Prisluntni moramo tistim, ki vidijo razliko med

izsiljevanjem in poštenostjo. Povedati moramo, da smo Slovenci, da izstopamo zaradi agresivnosti Srbov, ki skušajo izigrati svet z grožnjo libanonizacije na Balkanu. Mi hočemo v miru božjem živeti od svojega dela in odklanjamo odgovornost za morebitne nepremišljene dejavnosti jugoslovanskega vzhoda.

Slovenija se mora zato odločiti sedaj, ker jutri ne bo več prilike. Kakor smo bili mi kot begunci, so tudi Slovenci v Sloveniji pripravljani na kratkoročne težave, ki gredo le na račun udobnosti, ne pa ogrožanje življenjskih osnovnih potreb. Begunci smo zaupali v svoje sposobnosti, tako lahko zaupajo tudi Slovenci v Sloveniji v svoje, še mnogo lažje, ker oblikujejo pogoje v svojem okolju in na podlagi poznanih norm. Sprizniti se moramo, da z delom in z ničemer drugim ne moremo doseči "slovenski gospodarski čudež". Le tako bomo mogli biti kos zavidnim obrekovanjem vzhodnih Jugoslovanov.

Slovenija lahko realizira do sedaj nedosegljive gospodarske višine, čeprav je bodočnost še nezačrtana.

Zelimo, da se Slovenci v Sloveniji združijo, kot se Slovenci trudijo okoli Svetovnega Slovenskega Kongresa povezovati slovenske organizacijske skupine in posameznike v združenja. Omogočite nam pravo identiteto, da smo Slovenci iz Slovenije.

Vsem bralcem želim srečno SLOVENSKO NOVO LETO 1991!

**YOUR BEST BUY IN
FRESH
CULTURED DAIRY PRODUCTS**

- YOGURTS • CREAM CHEESE
- PRESSED COTTAGE CHEESE
- SOUR CREAM • COTTAGE CHEESE
- DRINKING YOGURT

NEW YOGURT BASED SALAD DRESSINGS **NEW**
"THE YOGURT LOVER'S DRESSING"

QUALITY and TASTE you can TRUST
Try Biobust Yogurt and Famous
Astro Dome Granola Yogurt.
NOW! Both with Fruit on the Bottom

ASTRO PRODUCTS AVAILABLE AT FINE DAIRY COUNTERS
ASTRO DAIRY PRODUCTS LTD., ETOBICOKE, ONTARIO

PREPOROD SLOVENSKE ...

nadaljevanje s str.

Pred malo manj kot 150 leti je v Evropi nastala pomlad narodov, ki je rodila med nami program ZEDINJENE SLOVENIJE ("da politično razkrojeni narod Slovencev na Kranjskim, Štajerskim in Koroškem kakor eden narod, se tudi v eno kraljestvo z imenom Slovenija sklene, in ima zase svoj zbor"). Ta program sicer ni bil uresničen, je pa le razgibal politično življenje med Slovenci. Ker so slovenski politični prvaki kasnejših desetletij začeli verjeti, da bi povezava z drugimi južnoslovanskimi narodi mogla zadovoljiti slovenske narodne težnje, smo se končno znašli v Jugoslaviji, ki pa, ne le da ni mogla, predvsem ni hotela nuditi in zagotoviti Slovincem uresničenja najbolj osnovnih narodnih teženj in svoboščin. Le redki so bili glasovi, tudi glasovi onih, ki se od Jugoslavije niso nadejali pravega okvira za slovenski narodni razvoj in raznih, ki bi opozarjali na potrebe miselnega preobrata v gledanju na slovensko politično prihodnost. Razpad Jugoslavije leta 1941. pa je vseeno začel narekovati drugačno mišljenje, pa četudi med maloštevilnimi slovenskimi misleci. Tako je v smislu Ehrlichovega "VIŠARSKEGA SLOVENSTVA" avtor knjige "NARODSREDI EVROPE" knjige, ki ni izšla v tisku, zapisal: "Na podlagi jasnega spoznanja v naravnih in zgodovinskih okoliščinah, v katerih so živeli in še živijo Slovenci, ter v skladu z občnimi načeli ATLANTSKE KARTE, ki zagotavlja vsem narodom SVOBODO, RAVNOPRAVNOST TER VARNOST, pričakuje slovenski narod od izida sedanje vojne, kot poglavito točko (i) osvoboditev vsega slovenskega ozemlja izpod vsake tuje oblasti, ter (ii) združitve vseh osvobojenih slovenskih pokrajin v eno slovensko državno telo.

Seveda se to ni zgodilo in krivdo za to nosi Komunistična partija Slovenije, njena tako imenovana Osvobodilna Fronta in vsi oblastniki povojne, od jugoslovanskih komunistov pojarmljene Slovenije.

Misel in zamisel samostojne in neodvisne slovenske države, ko je enkrat vznikla, je ostala živa; pognala je korenine in rastla, tako med Slovenci doma kot med Slovenci zunaj. V svoji knjigi "SLOVENIJAVČERAJ, DANES IN JUTRI" je avtor knjige "NAROD SREDI EVROPE", Ciril Žebot podal leta 1967 prerez potrebe in upravičenosti slovenske države takole:

"Slovincem so imperialistično odrekli pravico samoodločevanja in pogodbenega sodelovanja pred in po obeh svetovnih vojnah. Šele sedaj nastajajoča slovenska država bo - upajmo, da kmalu - zajamčila,

Prof. dr. Ciril Žebot

8. aprila 1914 - 9. januarja 1989.

"...Nespremenljiv pa ostaja cilj ZDRUŽENE SLOVENIJE KOT SUVERENE DRŽAVE slovenskega naroda". (N.S., C. Žebot, stran 488.)

da bo slovenska gospodarska zmogljivost v bodoče služila doseganju slovenskih teženj in ciljev, ki si jih bodo suvereni Slovenci sami demokratično krojili. Suverena slovenska republika bo preprečevala, da bi tudi v bodoče slovenske gospodarske dosežke davčno konfiscirali po starih ali novih imperialističnih merilih iz neslovenskih političnih središč za neslovenske interese. Tudi slovenska pomoč gospodarsko nerazvitim predelom mora biti prostovoljna in pogodbeno na osnovi slovenske zmogljivosti.

V takem okviru državne enakopravnosti bo stopnja koristnosti mednarodnega gospodarskega sodelovanja za Slovence odvisna od tega, kako bo Slovenija znala izbirati in razvijati tiste gospodarske panoge in proizvodne načine, ki bodo najbolj odgovarjali slovenskim primerjalnim prednostim, merjenim v stvarnih proizvodnih stroških. Te možnosti bodo toliko donosnejše, kolikor naprednejši bodo narodi, s katerimi bodo Slovenci trgovali in drugače gospodarsko sodelovali, in kolikor močnejše se bo razvijala slovenska kultura v njenem najožjem in najširšem smislu". (Slovenija včeraj..., str.: 126)

Neomajni v svoji veri in zaupanju v možnosti uresničitve slovenske države so ostali člani AKCIJSKEGA ODBORA ZA SUVERENO SLOVENSKO DRŽAVO, z vsemi pododbori (predvsem tržaškim) ter pozneje člani SLOVENSKEGA DRŽAVNEGA GIBANJA z

glasilom SLOVENSKA DRŽAVA.

Krona vseh prizadevanj pa je bil, seveda, slovenski plebiscit 23. decembra lani. Ta zgodovinski dan je naš ponos.

*

Da bo slika o razvoju slovenske državne misli bolj popolna, si dovoljujemo h gornjemu članku dodati še nekaj misli uredništva S.D.:

Predvsem prepuščamo objektivnim zgodovinarjem sodbo o tem koliko je kdo doprinesel h končni znagi ideje suverene Slovenije.

Bili bi pa neiskreni, če ne bi brez posebnega priznanja omenili Višarskega slovenstva prof. Ehrlicha, dr. Žebota in številnih žrtev iz sitega kroga, katere je Stalinistično-komunističen teror med vojno in po vojni pomoril. Pravtako pa tisoče Slovencev iz vseh slojev, domobrancev in dobromislečih prevaranih partizanov, ki so se borili za domovino ne pa za komunizem; na kratko vseh tistih, ki so "tudi" umrli za domovino.

Množična grobišča, ki so postala javno znana šele zadnje čase so gotovo silno pretresla Slovence in jim dala misliti ter jih končno utrdila v prepričanju, da so bili vsi ti zvesti in zavedni Slovenci, čeprav morda iz različnih ideoloških taborov.

Ta zavest je zato po čudni božji poti vzbudila v narodu občutek neke vrste kolektivne krivde, ki se je je narod skušal otresti in je to storil v veličastnem glasovanju na plebiscitu za samostojno Slovenijo, za kar so se (pod)zavestno vsi borili. 88% "DA" je bil zato začetek edine prave spontane in ne-orkestrirane SPRAVE med slovenskim narodom, ki je pustil le neznanost število Slovencev ob strani.

Za izvedbo te težke naloge, ki je zahtevala nadčloveško mero junaštva, vstrajnosti in neomejne odločnosti, pa gre priznanje današnjim slovenskim državljanom.

+ ŠKOF DR. STANISLAV LENIČ

Dne 5. januarja je v Ljubljani umrl dr. Stanislav Lenič, pomožni škof ljubljanski. Rojen je bil pred 79 leti v Župeči vasi na Dolenjskem. Med vojno je bil tajnik škofa dr. Rožmana in si kot tak nakopal mnogo sovražnikov. Bil je aretiran in v ječi dalj časa. Leta 1967 je pa bil imenovan za pomožnega škofa. Naj v miru počiva in uživa nebesa, katera si je gotovo na zemlji zaslužil!

BERITE

SLOVENSKO DRŽAVO

PROŠNJA ZA PREDLOG

PREISKAVA V
NE-REGULIRANIH REZIDENČNIH
NASTANITEV
ZA OBČUTLJIVE ODRASLE LJUDJI
V PROVINCII ONTARIJ

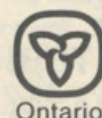
Preiskava je bila ustanovljena pod **Public Inquiries Act** (dejanjem za javne preiskave), da se preiskuje ne-reguliranih rezidenčnih nastanitev za občutljive odrasle ljudi v provinci Ontarij. Kopije od preiskovalnih pogojev se lahko dobijo na spodaj imenovanem naslovu.

Napisani predlogi bodo sprejeti do 28. februarja, 1991.

Prosimo naslovite vse dopisovanje (samo v angleščini ali francosčini) na:

Commissioner
Inquiry into Unregulated Residential Accommodations
76 College Street, 6th Floor
Toronto, Ontario
M7A 1N3

Telephone: (416) 327-2421 Fax: (416) 327-2425
Attention: Ernie Lightman, PhD., Commissioner

Ontario

nadaljevanje s str. 8

+ DR. MAKŠ ŠAH

Slovenci v Trstu so se dne 15. januarja za vedno poslovili od svojega kulturnega delavca in prijatelja MAKŠA ŠAHA. Maks je bil rojen 1.1912 v predmestju Celja, v kmečki družini. Osnovno šolo in gimnazijo je obiskoval v Celju. Stopil je v salezijansko družbo in začel z bogoslovnim študijem. Po vojaškem roku je izstopil iz seminarija, opravil državno maturo in se vpisal na filozofsko fakulteto v Ljubljani. Takrat se je tudi pridružil Ehrlichovim Stražarjem.

Radi vojne je študij prekinil in se maja 1945 kot domobranec umaknil na Koroško, od tam v Lienz, nato v Italijo. Iz begunskega taborišča v Riccione je v decembru 1945 šel v delegaciji intervirat pri Zavezniški vojaški upravi za študentovsko taborišče v Bologni, kjer se je po uspešni intervenciji vpisal na tamkajšnji univerzi na leposlovno fakulteto in leta 1947 na Bolognski univerzi doktoriral. Leta 1948 je nastopil službo na nižji gimnaziji v Trstu in naslednjih 25 let poučeval na Tržaškem latinščino, zgodovino in zemljepis. Leta 1973 je postal redni profesor, nato pa ravnatelj slovenskega učiteljskega. Leta 1983 se je upokojil.

Pokojnik, ki je ves živel za izobrazbo, si je zelo prizadeval za ureditev slovenskega šolstva na Tržaškem. Napisal je več šolskih knjig. Sodeloval je pri kulturno-prosvetnih organizacijah: Radio Trst, nad 30 let pri reviji Mladika, bil zelo aktiven pri ustanovitvi popularne "Drage". Pisal strokovne razprave o šolstvu na Goriškem in Tržaškem. Prevedel je nad 20 iger. Ob upokojitvi je dobil priznanje ministrstva za javno šolstvo za delo v šolah. V Gorici na SSK Kongresu leta 1986 pa odličje za delo v prosvetni šoli in politiki. Umril je nenadoma na poti iz Trsta v Gorico, kjer je brezplačno poučeval slovenščino tamkajšnjim bogoslovcem.

Poleg svojih kolegov v Trstu je bil tesno povezan z delom dr. Cirila Žebota in ostal celo življenje odločen zagovornik slovenske suverenosti - Višarskega slovenstva. Prijatelji, predvsem bivši "Bolognčani" so se ga spomnili v spominski maši v Domu Lipa. Tržaški Slovenci in slovenski narod ga bo zelo pogrešali! Njegovi ženi naše globoko sožalje.

V NOVO LETO 1991

Božični glasovi so utihnili v kanadsko zimo. Ni dolgo od tistih svetih dni, ko smo se pripravljali za najlepši Gospodov praznik. In prišel je Sveti večer. V slovenskem Torontu pri Mariji Pomagaj in pri Breznadežni so družine in starejši imeli polnočno slavje že ob 8 zvečer. Ob živih jaslicah se je čar božične noči dotaknil mnogih src. Ob polnočni maši pa je ob vzornem petju naših cerkvenih zborov, v svetlobi cerkvenih luči, z blago mislijo o Jezusovem rojstvu oživela želja in prošnja za mir med nami, v svetu in pravo soglasje..., da bi večno lepo pesem Svete noči slišala še mnoga, mnoga srca, ki iščejo miru in ljubezni..., da bi duh Božiča ostal z nami, da bi znali deliti dobro z revnimi in nesrečnimi vseh vrst.

Zdaj smo ugasnili lučke in pospravili božična drevesca. Pri jaslicah pa še sveti. Tja do Svečnice naj še Dete prebiva med nami, da nam bo topleje pri srcu, ko se zunaj v svetu in v dragi domovini spet zbirajo temni oblaki...

Letošnje božično oznanilo, klic Miru in Ljubezni, je močno potrkalo na naša vrata. Klicala je domovina: Potrdite, pomnožite s svojimi naše glasove, da bomo zaživeli kot svobodni narod med narodi Evrope!

In še drugi glas kliče za pomoč po veliki povodnji. Nesreča v domovini je združila torontsko slovensko skupnost za veliko dobrodelno akcijo. Cilj akcije je zbrati 100 tisoč dolarjev, ki bo po zadnji poročilih gotovo kmalu dosežen. Pri tej akciji sodelujejo vsa društva, ljudje različnih prepričanj, ljudje, ki imajo srce in sočutje do bližnjega v nesreči in ne sprašujejo po organizatorjih. Primer: župnija Marije Pomagaj je že pred Božičem, po zelo kratkem obvestilu v eni nedeljski nabirki zbrala v ta namen 16 tisoč dolarjev. Članice KZL v isti župniji so pri svoji božičnici

+ MIRA ČUJEŠ

V Antigonishu, N.Sc. je 20. januarja podlegla težki bolezni ga. prof. Mira Čuješ, žena profesorja dr. Rudolfa Čuješa. Pokojna je bila profesorica francoščine in italijanščine, a je domovino zapustila in po težavah prišla k svojemu možu v Kanado. Bila je dobra mati dvema hčerkama, v antigoniški katoliški ženski zvezi priljubljena in delavna članica. To se je pokazalo na njenem pogrebu ko so se od nje poslovili številni znanci in prijatelji.

Imeli so mašo zadušnico v stolnici ob zelo veliki udeležbi. Maševala sta dva doktorja - dr. kanoničnega prava in teolog-klasik, univerzitetni profesor in kaplan v bolnišnici, ki je na željo pokojne bil njen eulogist. Po maši je bil sprejem v farnem domu.

Naj ji Bog, kateremu je celo življenje ostala zvesta, nadomesti z večno srečo težave, ki jih je morala prestopiti na tem svetu prav radi te zvestobe. Soprogu, prof. Čuješu in njegovi družini in sorodnikom naše iskreno sožalje. Dr. Čuješ pripravlja za izdajo knjigo Catholic Social Doctrine v slovenščini. Če kdo želi podpreti to izdajo, lahko to stori namesto običajnega cvetja in izrazov sožalja. Prispevke lahko pošljete na njegovo ime na HPJE Kreka v Torontu.

Uredništvo S.D.

ZAHVALA

20. januarja 1991 se je preselila v večnost naša ljubljena žena, mati in sestra Mira Čuješ, rojena Požun.

Zahvaljujemo se vsem številnim prijateljem za izraze sožalja, molitve in drugo pomoč v teh težkih dneh.

Rudolf Čuješ,
Marjetka Incardona z družino
Marija Čuješ
Danijela Požun

namestomedsebojnega obdarovanja zbrale čez 600 dolarjev za poplavljenca. V januarju so sledili banketi. Dvorana pri Breznadežni je bila predčasno razprodana za večer 5. januarja, pravtako za mladinski večer 12. januarja. Še en banket pri Mariji Pomagaj 12. januarja, prekmurske kolone 19. januarja in večer na Holiday Gardens 26. januarja.

Slovenska škofijska Karitas bo s to akcijo kanadskih Slovencev in z darovi slovenskih skupin v Združenih državah in drugod po svetu lažje pomagala težko prizadetim v domovini.

2. januarja smo pri Mariji Pomagaj praznovali Baragov dan. Misijonski krožek in KZL sta pripravila zajtrk, kosilo in srečolov. Lepa udeležba je prinesla lepo vsoto 4500 dolarjev za slovenske misijonarje.

Naslednji teden je bil v znamenju molitve za cerkveno edinost. V ponedeljek 21. januarja smo v katedrali sv. Mihaela z nadškofom Ambrožičem molili za mir v svetu in krščansko edinost.

Iz rojstva v smrt in po smrti v večni dom, kot verujemo, gre naša pot, kjer se ustavljamo ob raznih spominih in jubilejih...

Tako je v zgodnji mladosti - 21 let - dokončal to pot najmlajši sin Ludvika in Slavke Stajan. Robert je v triletni rakovi bolezni zorel za nebeški dom. Bil je veren fant, dober prijatelj, kar je pokazala številna udeležba pri pogrebnih maši v cerkvi Breznadežne 14. januarja.

Sedemdesetletnik je postal urednik mesečnika Božja Beseda, lazarist g. Tone Zrnc. V Ovčjakovi družini pa je sedemdesetletno rojstvo praznoval oče Jože, trdna gorenjska korenina.

Koncem januarja sta praznovala svoj rojstni dan torontski nadškof Alojzij Ambrožič in Valentin Batič, župnik pri Mariji Pomagaj. S čestitkami in molitvijo smo se jih spomnili, da bi v teh težkih časih uspešno nadaljevala delo za božje kraljestvo na zemlji.

30. januarja je zadnjikrat obiskal cerkev Marije pomagaj Vinko Kržišnik, rojen v Žirih na Gorenjskem, pionir in mojster v klekljanju. V Torontu je oživel tradicijo velikonočnih butaric. Po osemletnem bivanju v Providence Villa je v visoki starosti - 83 let - odšel k praznovanju neminljive Velike noči...

Kaj nam prinese jutrišnji dan? Čujmo, delajmo in molimo za mir v srcu, za mir med nami in za mir v svetu, da bomo za božičnimi zvonovi tudi mi nekoč zaslišali nebeško Alelujo...

Anica Resnik

Prejeli smo s prošnjo za originalno objavo zahvale.

ZAHVALA

Ob nenadni in prezgodnji izgubi našega ljubljenega moža, očeta in brata - Frank Petrič-a, ki mu je bilo 24. novembra 1990 prekinjeno tuzemsko življenje, nam ni lahko najti primernih besed, ki bi dovolj nakazale čut naše hvaležnosti vsem udeležencem in vsakemu posebej. Iskrena zahvala g. župniku Batiču za duhovne misli in molitev v pogrebnem zavodu, za daritev sv. maše in molitve ob grobu. Lepa hvala tudi pevskega zboru in vsem, ki ste se številno udeležili sv. maše, obiskali pokojnega v pogrebnem zavodu, nam izrazili sožalje in tolažbo ter ga spremili na zadnjo pot. Bog plačaj vsem darovalcem lepega cvetja in njim, ki ste darovali za sv. maše. Iskrena hvala tudi vsem nosilcem krste.

Prisrčna zahvala predvsem g. Stanetu Pleško za vso njegovo pripravljenost, molitev in doprinos v pogrebnem zavodu, da je smisel soborca za: "BOG - NAROD - Domovina" zadobil pravi in polni lik priznanja. Enaka mu hvala za njegov pomenljiv ter ganljiv poslovljni govor ob grobu pokojnega.

Posebna zahvala pripada tudi vsem, ki ste v spomin na pokojnega darovali za "G. (Georgina) Tolstoy SKLAD".

Dragi France! Naj Ti bo lahka gruda v novi domovini in nasvidenje v Večni!

Žalujoci: žena Fani, hčerka Betty, bratje in sestre z družinami v Sloveniji in sorodniki.

DR. BLAŽ KOROŠEC - SEDEMDSETLETNIK

Prišel je v Ameriko pred 40. leti, med drugimi, ki jih je vojna vihra izkoreninila in raztresla po celem svetu.

Mlada leta je preživel v Radomljah, vasi južno od Kamnika, kjer je bil aktiven v organiziranju in delovanju lokalnega prosvetnega društva in Fantovskega oddelka, ko so politične razmere to dopuščale. Vsak dan se je vozil s Kamničanom v šolo v Ljubljano. Po maturi na klasični gimnaziji je pričel z medicinskim študijem na ljubljanski univerzi, dokler ga niso Italijani nekega jutra odpeljali v koncentracijsko taborišče Gonars.

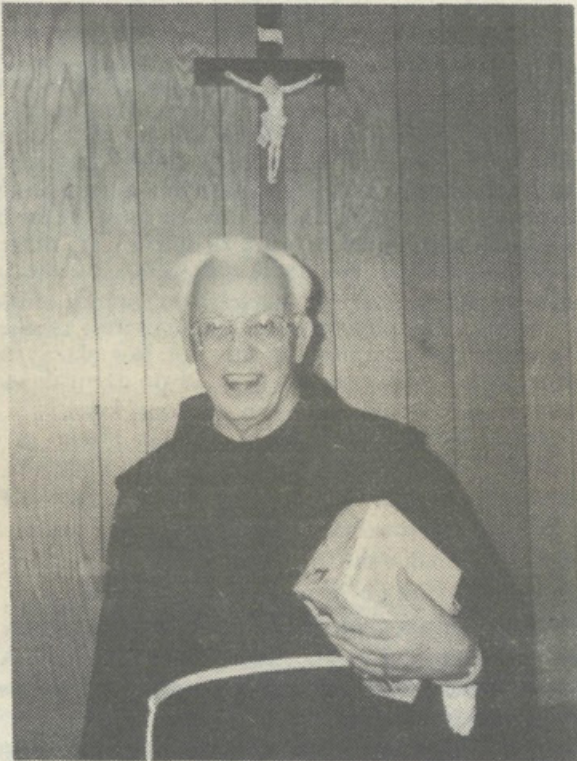
Ob koncu vojne se je z drugimi umaknil v Avstrijo, iz taborišča pa v Gradec, kjer je nadaljeval študije, skupno z drugimi Slovenci, ki so se po končanih študijah razkropili po vsem svetu.

Po prihodu v Ameriko je imel v začetku trdo življenje. Pa vendar je po dveh letih odprl svojo ordinacijo, a je moral kmalu nato z ameriško vojsko v Korejo, kjer je dosegel čin majorja. Po dveh letih v ameriški mornarici in orientaciji ameriškega načina življenja mu je uspelo dobiti ugledno mesto za nadaljni študij v radiologiji v bolnici pri Loyola Medical School. Tam je ostal dvanajst let in pozneje postal šef radiološkega oddelka iste bolnišnice. Ta položaj je zahteval, med drugim tudi poučevanje na Loyola Univerzi in mu dal položaj člana profesorskega zbora.

Pred 20. leti se je pa odločil za novo smer življenja v upanju na samostojnost. Organiziral je Quad City Radiologists Ltd. To je skupina radiologov - zdravnikov, ki so specializirani v vseh strokah "X-rays". Bil je njen lastnik in predsednik do upokojitve letos. Bil je tudi imenovan "Emeritus Member" of American College of Nuclear Physicians. Poleg poklicnega dela se je udeleževal tudi v raznih lokalnih organizacijah, ki so mu nudile možnosti seznanjati svet o zgodovini in problemih Slovencev doma in po svetu.

Uspešnemu slovenskemu doktorju želimo še mnogo let uspešnega življenja, zlasti pri njegovem namenu nadaljevati aktivno življenje in usmerjati energijo v nova področja, za katera preje nibilo casa.

DR. KALISTUS LANGERHOLZ, OFM
OSEMDESETLETNIK

V nedeljo 3. februarja je v krogu svojih faranov in prijateljev, pri sv. Štefanu v Chicagu praznoval svoj osemdeseti rojstni dan priljubljen frančiškanski pater Kalist, v spremstvu še kakih 15 slovenskih 80-plus-ovcev. V imenu faranov ga je pozdravil g. Jože Rus, njegov dolgoletni znanec iz časa "Frančiškanskih križarjev". V imenu kanadskih prijateljev pa Augustin Kuk, katerega žena, Marija Meralova je bila njegova faranka, ko je služboval kot kaplan pri sv. Cirilu in Metodu za Bežigradom.

Oba sta povdarjala vrline slavljenca: učitelja, profesorja in skolarja svetega pisma, nadalje kot dobrega duhovnika, ki se je, po obvezni profesorski upokojitvi, namesto počitku, ponovno z vso gorečnostjo posvetil dušnopastirstvu kot pomočnik župniku pri sv. Štefanu. Pri vsem tem pa nikoli ni zanemarjal zanimanja za usodo slovenskega naroda. Cerkveni pevski zbor mu je zapel dve narodni, triletna Lidija Goršič pa prikupno deklamirala.

Vsa župnijska skupina mu je izražala iskreno in gorečo željo, da bi mu Bog naklonil še mnogo let v službi teh faranov, ki zelo cenijo njegovo požrtvovalno delovanje med njimi. Tudi Slovenska država mu kliče: Še na mnoga leta!

Med slavljenici je bila 94 letna č. sestra Vendelina Kravčar, ki še vedno skrbi za oltarje pri sv. Štefanu; nadalje ga. Pavla Arko, gđč. Sally Bogolin, ga. Metoda Fišinger, g. in ga. Gaber (ro jakinja p. Kalista iz Škofje Loke), ga. Veronika Gorkis, Joseph Jagar, Frances Kremesec, gdc. Mokrel, ga. Marija Pečarič, g. in ga. Stražišar, ga. Ana Zorko in g. Zvodar. Vsem slavljenecem čestitamo in jim želimo še dolgo in lepo življensko jesen!

SVETOVNITISK O SLOVENSKEM PLEBISCITU

"SLOVENCIGLASUJEJO ODLOČNO ZA NEODVISNOST OD JUGOSLAVIJE".

Pod tem naslovom je vodilni ameriški dnevnik THE NEW YORK TIMES objavil 24. decembra fotografijo, kako Ljubljančani oddajajo glasove na plebiscitu ter daljše poročilo, iz katerega povzemamo naslednje:

"S še enim udarcem že itak majavi edinstvi Jugoslavije so Slovenci z ogromno večino glasovali za neodvisnost od etnično raznolike države 23 milijonov prebivalcev. Toda glasovanje za neodvisnost še ne bo pomenilo

SLOVENSKO DRŽAVNO GIBANJE ČESTITA

predsedniku vlade in vladi Slovenije,
predsedniku skupščine in skupščini Slovenije

ob veličastnem izidu nedeljskega plebiscita - 23. decembra 1990 - za suvereno in samostojno Slovenijo.

Slovensko državno gibanje se s svojimi somišljeniki srčno veseli, da se je začel uresničevati njih program za katerega so s prepričanjem in vztrajnostjo delali 45 let in vam zagotavlja vso podporo na poti k uresničenju in prosi božjega blagoslova.

Cleveland, Ohio, na Štefan dan 1990.

Mate Roesmann
predsednik

Municipal Freedom of Information and Protection of Privacy Act*...je sedaj veljaven.

*(Namenjeno ljudem da lahko dosežejo svoje osebne podatke ker imajo javne organizacije.)

Ta zakon obsega vse občinske korporacije in oddaljeno okolico za lokalne odbore - vključeni so tisti v izobrazbi, v zdravju, cestne in javne naprave, in ugledne osebe za ohranitev narave.

Vsaka od teh organizacij mora imeti seznam od glavne ustanove za dokumente in osebno informacije - ki so vsem dosegljivi.

Medtem ko zakon odobri dostop do teh dokumentov, omenjeno z posebnimi osvoboditvami, ki tudi ščiti vaše osebne informacije. Vsaka organizacija bo imela osebo - ki bo imenovana kot Information and Privacy Coordinator (Posrednik za Informacijo in Privatne Zadeve) - ki Vam lahko pomaga če imate prošnje.

Če, se karkoli ne strinjate s tem predlogom, bo Office of the Information and Privacy Commissioner 1-800-387-0073 (Urad za Informacije in Pooblaščenec za Zasebne Zadeve) na razpolago da pregleda Vaše primere.

Informacije o tem zakonu se lahko dobi:

The Freedom of Information and
Privacy Branch,
Management Board Secretariat,
56 Wellesley Street West, 18th Floor,
Toronto, Ontario, M7A 1Z6

(416) 327-2187

Ontario

takojšen prelom s petimi drugimi republikami in dvema avtonomnima provincijama Jugoslavije...S plebiscitom je bil odobren tudi šestmesečni načrt slovenske republike, da postopoma prevzame pod svojo oblast vojaško, zunanjo in finačno politiko, ki so zdaj v glavnem v rokah zvezne vlade v Beogradu. Toda če Slovenija ne bo mogla doseči sporazuma z drugimi republikami o nekem sistemu konfederacije, podobnem Evropski skupnosti, potem odcepitev ni izključena. Postopek v smeri avtonomije se je začel meseca julija, ko je novoizvoljena demokratična vlada proglasila suverenost".

WASHINGTON POST pričenja svoje poročilo z naslovom:

"SLOVENIJA PRIPRAVLJENA, DA SE ODCEPI OD JUGOSLAVIJE", ter podnaslovom:

"PLEBISCIT ZA NEODVISNOST PODPRT Z OGROMNO VEČINO", in piše med drugim:

"Slovenski volilci so z ogromno večino dali svoji novi vladi pooblastilo, da razglasi neodvisnost od etnično hibridne države Jugoslavije, razen, če ta ne bo spremenjena v ohlapnejšo konfederacijo suverenih držav. Kljub temu, da so jugoslovanske zvezne oblasti obsodile plebiscit in zagrozile z vojaško intervencijo, se je 88,2 odstotka slovenskih volilcev s svojimi glasovi

izreklo za odcepitev od politično nemirne jugoslovanske federacije, med tem ko je glasovalo proti le 4 odstotka volilcev. Volilna udeležba je bila po neuradnih rezultatih nad 90 odstotkov, od poldruga milijona volilnih upravičencev. Iz senčnih alpskih vasic pa do krajev ob jadranski obali, so se Slovenci ves dan zgrinjali na volišča, da oddajo svoje glasove. Kljub temu da je rahlo naletaval sneg, so se po nekaterih vaseh ljudje zbirali in s kozarci vina in domoljubnimi pesmimi proslavljali ta dan, med tem ko so diplomatski opazovalci tolmačili plebiscit kot še en korak na poti do verjetnega razpada Jugoslavije kot politične tvorbe. Da so se Slovenci tako navdušeno odzvali na plebiscitu, je presenetilo celo nekatere domače vladne predstavnike. Po določbah plebiscita ima slovenska vlada zdaj šest mesecev časa, da se pogaja za morebitni ustavni kompromis z zahtevo po skoraj popolni avtonomiji za vse republike, in če do tega ne bo prišlo, pa da razglasi neodvisno Slovenijo".

Na Svečnico sta se pri sv. Štefanu v Chicago poročila gdc. Milena Goršič in g. Janez Žerdin.
Novoporočencema iskreno čestitamo!

Slovenian Research Center of America, Inc.
29227 Eddy Road
Willoughby Hills, Ohio 44092 USA
Bož. 1990

Na pragu 40-letnice

Junija 1991 bo preteklo 40 let, od kar sem začel s sistematičnim zbiranjem in raziskovanjem gradiva o Slovencih izven Slovenije in še prav posebno z dokumentacijo o slovenskih podvigih širom sveta, v upanju, da bomo sčasoma s publikacijami in drugimi programi seznanjali svet o našem vse premo poznanim slovenskem narodu. Ko sem leta 1951 s tem delom začel, mi domala nihče ni mogel imenovati enega samega slovenskega izumitelja, učenjaka ali slovitega arhitekta v Ameriki. Danes imamo dokumentacijo za več tisoč slovenskih patentov, ki jih uporabljajo po vsem svetu, in vrsto vrhunskih učenjakov in arhitektov ter na tisoče drugih čudovitih podvigov -- poleg študij naših rudarjev, kmetov, delavcev, društev in ustanov! Skoraj ni področja dejavnosti in države na svetu, kjer ne bi blesteli z vrhunskimi dosežki tudi Slovenci -- prenekokrat bolj kot mnogo večji narodi! Precej je skupin, ki imajo za tako delo milijonske sklade (n.pr. Judje, Madžari, Ukrajinci, Slovaki, itd.) in več uslužbencev, ki delajo le po osem ur na dan samo v podobnih inštitutih. Mi smo imeli le noči, sobote in nedelje in porabili smo domala vsako prosto minuto "počitnic" za to prepotrebno delo, pa tudi na tisoče dolarjev iz svojega razmeroma revnega žepa. Pa nam zdaj druge narodnosti zavidajo naše izjemno uspešne učbenike, knjige kot *Slovenian Heritage*, *Anthology of Slovenian American Literature*, *Ohio's Lincoln* ali *Dream Visions*, pa tudi bogastvo razstav in arhivov. In delo se še nadaljuje! "Zastaj Vam bo dihi, ko boste spoznali vse veličastvo slovenskih podvigov," je prea leti v težkem listu napisal eden najbolj požrivalnih sodelavcev našega Centra, v komunističnih ječah pohabljeni ing. Ladó Kham iz Ljubljane. Mislil je seveda le na rodoljube, ki jim uveljavljanje slovenstva res nekaj pomeni.

Seveda ne manjka tudi težav, a kot so nas učile naše dobre slovenske matere, brez žrtev ni uspehov. Pri Centru je dela več in več -- poleg navdušujočega in zanimivega seveda tudi mnogo drobnega, zamudnega in večkrat zelo nevhvaležnega. A v tem pismu ne bom opisoval težav. Le zahvalil bi se rad vsem prijateljem, sodelavcem in peščici dobrotnikov, ki ste nam bili zvesti -- tudi takrat, ko je bil križ najtežji in smo dobivali polena, kot je napisal vzorni duhovnik g. Franc Sodja, pogostokrat prav od tam, od koder bi najbolj upravičeno pričakovali pomoč. Kakega pol ducata oseb se je zaklelo, da je treba Center in našo družino uničiti, tudi če z najbolj grobo cenzuro in herojskimi lažmi in obrekovanji, s čimer bi hoteli prikriti svoje nedelo, neznanje, zavist, oportunitizem, "izposojanje," pogosto krajo in slabo vest. A morda bodo prav te najbolj boleče žitve pomagale resnici na dan in prinesle toliko večji blagoslov!

Marsikaj niti ni tako težko ugotoviti. Treba se je samo sestiti za računalnik v tej ali oni knjižnici in vstaviti imena raznih oseb pod oznako "author" ali "Slovenian" oz. "Slovenian." Tisti, ki so to že poskusili, takoj vidijo, kje so rezultati in kje jih vkljub vsej propagandi ni in ni. Hvala Bogu, Centra in njegovih sodelavcev ni treba biti sram! Še redno poučujemo slovensčino tudi na univerzi, semester za semestrom, in kmalu bomo poklonili že osemnajsto Slovensko študijsko nagrado na Kentu. Izgleda, da se kakih 10,000 angleško govorečih oseb uči slovensčine po naših učbenikih širom Amerike, Kanade in Avstralije -- gotovo dosti več kot kdaj koli v zgodovini našega izseljenstva. Še se vrstijo predavanja o Slovencih (zadnje je bilo novembra letos za American Foreign Policy Institute na Georgetown univerzi, ob sodelovanju evropskega sodelavca Miroslava Mršola in požrtvovalnih dr. Cirila Mejača in dr. Staneta Šusteršiča). Nadaljujejo se občasne razstave. Strokovni časopisi, pa tudi ugledne poljudne revije objavljajo članke in razprave o Slovencih in njih čudovitih podvigih -- in še vedno raziskujemo,

razkrivamo in vlagamo v arhive čudovite bisere, ki bodo vedno blesteli v slovenski zgodovini. Šestnajste bukve, ki sem jih napisal ali uredil, so v tisku, to pot v Evropi. Nad 1,500 strani drugega gradiva v angleščini je že stavljenega, 1,000 slik je odbranih samo za eno slikovno zgodovino, v rokopisih pa čakajo nova dela, ki smo jih pripravili (pri Mohorjevi tudi 1,060 "starih" strani samo o Slovencih v Clevelandu!), pa tudi nekaj čudovitih prevodov biserov naše književnosti. Res, hitreje bi šlo, če bi bilo več pomoči in tudi finačnih sredstev (samo tisk *Slovenian American Pictorial History* je ocenjen na nad \$40,000!) in neizmerno laže bi bilo delati, če bi ne bilo toliko spletk, cenzure, lažnih napadov in polen! Vendar, hvala Bogu in Vam, sodelavci in dobri prijatelji, za vse, kar je doslej dozorelo! Upamo, da nam bo Bog dal svoj blagoslov tudi v bodoče in utegne se odpreti ta ali ona nova, morda celo neslutena pot. Najbrž bom čez leto in pol odrinil v pokoj, da bi se tako mogel posvetiti le slovenskemu delu, če Bog da zdravje. Dva blaga dobrotnika sta nam pomagala kupiti računalnik, tako da bom lahko marsikaj sam stavil in nekoliko znižal astronomske stroške za tisk. V Ameriki in po vsem svetu imamo še vedno močno omrežje zvestih sodelavcev in mnogo, mnogo iskrenih prijateljev. Hvala Vam vsem za Vaše prijateljstvo in pomoč!

Ženka Milena, ki si je po težki operaciji kar dobro opomogla in hčerke Milica (zdaj zaposlena kot šolska psihologinja) in naši študentki Mojca in Metka, Vam skupaj z mano iz vsega srca želijo **vesele in blagoslovljene božične praznike in zdravo, srečno in uspehov polno novo leto.**

Bog Vas živi!

Vaš hvaležno vdani

Edi Gobec

Kategorije članstva:

"Trustees" ali zaupniki predstavljajo eksekutivo Centra kot raziskovalne in vzgojne ustanove.

"Associates" so kot najbolj aktivni, po vsem svetu razkropljeni sodelavci, pomočniki pri zbiranju gradiva, učitelji slovensčine, prevajalci, itd., hrbitelica Centrovega dela.

"Advisory Council members" (Člani Posvetovalnega odbora) so po Ameriki in svetu razkropljeni zastopniki raznih društev in tudi posamezniki, ki s svojim znanjem, nasveti in ugledom pomagajo Centru pri njegovem delu in mu nudijo tudi prepotrebno moralno pomoč.

Člani raznih delovnih odborov (n.pr. Umetnostni odbor ali "Arts Committee") vršijo razne strokovne funkcije -- n.pr. ilustrirajo publikacije, pripravijo karte za razne umetnostne ali druge serije, pomagajo pri razstavah in drugem delu, itd.; Uredniški odbor (Editorial Committee), etc.

"Supporting members" (Podporni člani) so društva in posamezniki, ki vsaj delno pomagajo pri kritju stroškov (vendar ni bila pomoč nikdar zadostna in je ravnatelj doslej poleg desetletij zastojnega dela vložil nad \$35,000 iz svojega žepa v Centrovo zbirko, tisk in za druge stroške).

International Advisory Council (Mednarodni posvetovalni odbor) se sestoji iz posebno uglednih tujih prijateljev, učenjakov, piscev, itd., ki so postbno naktionjeni Slovincem in Centru.

"Honorary members" (Častni člani) so osebe, ki zaslužijo posebno priznanje zaradi svojih izjemnih zaslug.

IZJAVA ZA TISK MOHORJEVE V CELOVCU

DIREKTOR DR. KOREN OB SLOVENSLEM PLEBISCITU

Po slovenskem plebiscitu je direktor Mohorjeve v Celovcu, dr. Anton Koren, naslovil pismo na ministrskega predsednika vlade Republike Slovenije prof. Lojzeta Peterleta, v katerem piše, da si je slovenski narod 23. decembra izstavil spričevalo zrelosti in poguma. Razen tega ugotavlja, da izid nikakor ni bil nepričakovan.

Dr. Koren meni, da bo odločitev za suvereno in samostojno Slovenijo tudi za koroške Slovence neobremenjena vizitka.

Na novi poti Slovenije v Evropo in v svet pa upa, da se bodo stiki pod novimi pogoji še intenzivirali.

DOM LIPA

SLOVENIAN SENIOR CITIZEN CENTER

52 NEILSON DR. ETOBICOKE, ONT. M9C 1V7
(416) 621-3820

January 4, 1991

VABILO

Letni Občni Zbor DOMA LIPA se bo vršil v

nedeljo dne 24. februarja, 1991 ob treh popoldne, v Domu na 52 Neilson Drive, Etobicoke.

Vse rojake, ki se zanimajo za delo in napredek v

Domu Lipa, lepo vabimo na letni občni zbor.

Opozorilo glede imenovanja kandidatov v "Board of

Directors":

F. B. Cerar
Administrator

SLOVENSKA GOSPODARSKA ZBORNICA

VAS VLJUDNO VABI

NA SESTANEK

V PETEK, 8. FEBRUARJA 1991 OB 8:15 ZVEČER

V DVORANI BREZMADEŽNE V NEW TORONTO

SLOVENIJA IN GOSPODARSTVO DANES

ČASTNI GOST: G. TOMAŽ KUNSTELJ, ČLAN KABINETA
PREDSEDNIKA VLADE G. LOJZETA PETERLETA

Župnijska hranilnica in posojilnica "Slovenija"

Vam nudi razne finančne usluge: Posojila za hiše, avtomobile, potovanja, študij itd. Vaši prihranki pa se obrestujejo po najvišji možni stopnji.

**Poslužite se naše
slovenske finančne ustanove!**

URADNE URE

na Manning Ave., Toronto

Torek - sreda	10 a.m. - 3 p.m.	Tel.: 531-8475
Četrtek - petek	10 a.m. - 8 p.m.	
Sobota	10 a.m. - 1 p.m.	

na 738 Brown's Line, Toronto

Torek - sreda	10 a.m. - 3 p.m.	Tel.: 255-1742
Četrtek - petek	12 p.m. - 8 p.m.	
Sobota	10 a.m. - 1 p.m.	

v Hamiltonu pri sv. Gregoriju Venkem

Vsak petek od 4h do 8h zvečer.	Tel.: 561-3952
Sobota - 10 a.m. - 1 p.m.	

PISMO IZ DOMOVINE

Naslednje je pismo ljubljanske univerzitetne študentke Irene Jereb, ki kristalno-čisto dokazuje, da kljub 45 letnemu zatiranju, smešenju in preganjanju vere komunizem ni uspel in mladina je iz leta v leto bolj versko usmerjena. Prikazuje pa tudi, da je ideja SUVERENE SLOVENSKE DRŽAVE, ki jo naš list širi doma in po svetu že nad štirideset let, tako globoko ukoreninjena, da je noben teror ne more več zatreti. Pismo je bilo poslano našemu sodelavcu dr. Planinščiču, profesorju političnih ved na California State University. (Op. uredništva S.D.)

Vse, kar ste nam poslali, smo vsi prebrali. O pobojih na škofjeloškem gradu sem prvič slišala iz vaše priloge. Vendar pa je kmalu zatem pisal nekaj o tem tudi Glas - časopis gorenjske regije. No, pravzaprav so bila to objavljena pisma. Tem so sledila pisma starih komunistov, ki so seveda v njihovem stilu - polna laži in napihovanja svojih dejanj.

Prepričana sem, da redno spremljate dogodke v Sloveniji, saj so tu precejšnje spremembe. Verjetno vam bo o tem kaj več pisala mami, ker ona le bolje vse skupaj spremlja. Jaz spremljam toliko, da vem približno, kaj se dogaja. Res je sicer, da sem z vsem, kar se dogaja, nekako kroji tudi moja prihodnost, vendar se zavedam, da kaj prida ne morem narediti, četudi bi natančno poslušala vsak govor politikov na televiziji in prebrala vse aktualne članke. Jaz osebno mislim, da lahko spreminjam svet z molitvijo. Zato veliko molim ne samo za prijatelje in ljudi okrog sebe, temveč tudi za ljudi, ki vodijo Slovenijo, kakor tudi za Srbe, ki ne delajo hudega samo nam Slovencem. Pred volitvami v Sloveniji je naša družina precejšen del večerne molitve (ob vikendih, ko smo vsi doma) namenila prav za to, da bi bili izbrani pravi ljudje. S tem smo se pridružili mnogim vernim Slovencem, ki so tudi začutili, da bo lahko zdaj tudi za nas drugače. In prav takšen izid volitev je bil po moje prav nekakšen posmeh komunistom - zmaga Krščanskih demokratov, ljudi, proti katerim so se veseskozi borili z dvojno mero. Res je, da smo bili vsi, celo tisti, ki smo volili Krščanske demokrate nad to zmago nekoliko presenečeni, saj je pred volitvami vladal nekakšen kaos. Največ zborovanj in reklame so seveda imeli komunisti, ki so edini imeli denar (seveda naš), medtem ko so se nekatere stranke komaj lahko predstavile. Zdaj po volitvah sem velikokrat resnično žalostna zaradi tega, kako ljudje sprejemajo novo vlado. Nasedajo komunistični propagandi (tudi Zveza socialistične

mladine spada čisto k njim) češ, da bo zdaj spet prevzela vso oblast Cerkev. To je seveda čista laž, najprej je treba sploh ločiti med Cerkvijo kot škofi in duhovniki in med Cerkvijo kot verniki. Žal pa ljudje še vedno nasedajo komunistom. Zdajšnji vladi tudi kar naprej očitajo, da namesto reševanja zdajšnje situacije raje drezajo v rane preteklosti (Kočevski Rog, Teharje...) in da samo hodijo okrog. Koliko jih pravi, da je zdaj še slabše, kot je bilo pod komunisti, da je vedno več brezposelnih in da bo poleg tega treba začeti še dobro delati. Res je, da je tudi standard prejšnjega kot boljši. Toda vsakdo, ki malo trezno premisli s svojo glavo lahko ve, da tudi v kratkem še ne bo boljše, vendar pa če bo vlada gradila na bodočnosti (in ne "samo da nam bo danes dobro", kot so delali komunisti), imam jaz precej upanja v boljše prihodnost. Veste, ko jaz razmišljam o vseh spremembah v Vzhodni Evropi, pa tudi kako vsaj zaenkrat celo v naši državi vse poteka po mirni poti, sem prepričana, da je res Božja roka nad nami. Ne vem sicer, kako vi gledate na Medugorje, jaz sem prepričana, da Marija ne prihaja samo zato, da bi nas spomnila, da smo pozabili, da smo Kristjani in da bi morali kot Kristjani tudi živeti. Skrivnosti o prihodnosti sveta, katere so dane vidcem, so menda precej težke, vendar pravi Marija, da so že z doseženo molitvijo in žrtvami precej omiljene. Medugorje je res božji dar. Marija nas v vsakem sporočilu vabi k molitvi, k popolni predanosti Bogu. Prav Ona tudi pravi, da se z molitvijo lahko preprečijo celo vojne.

Jaz sem bila v Medugorju prvič šele pred enim letom. Prav po tem dogodku sem jaz začela resnično iskati svojo osebno vero in srce mi napolnjuje neizmerna sreča, ko vidim, kako Bog res posega v moje življenje s svojo ljubeznijo in mirom, če mu le odprem vrata svojega srca. Moje življenje se je kar precej spremenilo; mislim, da ga iz svoje notranjosti doživljam drugače. Ko ljudi gledam kot svoje brate in sestre v Kristusu, kot božje otroke, katere Bog ljubi (torej imam jaz, ki sem v primeru z njim nič, pravico, da jih zaradi njihovih napak ne maram?), naenkrat ni več ljudi, kateri so mi zaporni ali jih sploh ne prenašam. Svet naenkrat postane lep, saj imam vse ljudi nekako rada, sprejemam jih takšne kot so.

Mogoče se vam zdi čudno, da vam pripovedujem take stvari, čeprav vas zelo slabo poznam. Vendar kar nekako ne morem mimo tega, kar je v mojem srcu nekako najpomembnejše.

Irena

STOLETNICA PRVE SOCIALNE OKROŽNICE RERUM NOVARUM

Papež Leon XIII. je začel z objavo okrožnice Rerum novarum o delavskem vprašanju 15. maja 1891 vrsto okrožnic, ki v vedno večjem obsegu naravnava katoliška načela na vedno bolj zapletena družbena vprašanja. Sedanj papež Janez Pavel II. pripravlja novo socialno okrožnico za to obletnico. V preteklosti je bilo objavljenih že več okrožnic za prejšnje obletnice, med njimi seveda znamenita Quadragesimo anno. Po vzgledu Leona XIII., ki je razglasil l. 1892 za leto poglobitve in širjenja katoliškega družbenega nauka, je storil Janez Pavel II. isto: "Zato razglasim leto, ki se pričinja danes, za leto družbenega nauka Cerkve in vabim vse vernike, da se v povezanosti s spominom na okrožnico 'Rerum novarum' bolje seznanijo s cerkvenim naukom o družbenih zadevah ter poglobljajo in širijo ta nauk" (papežev nagovor 1. jan. 1991)

Škofje ZDA so izdali poziv župnijam, naj primerno proslavijo obletnico okrožnice Rerum novarum, zlasti v dobi od vnebohoda do binkoštno nedelje (od 9. - 19. maja 1991).

SPOROČILO

Naznanjamo, da je na razpolago še nekaj knjig Staneta Pleškota

DOMAČIJA
V
VIHARJU

Knjiga je zelo zanimiva in zgodovinsko pomembna. Opisuje življenje in razmere v Sloveniji med 2. svetovno vojno in prav do nove slovenske pomladi. Pisatelj je posvetil knjigo dobrovskim fantom - domobrancem -, ki so dali življenje za našo lepšo bodočnost v prepričanju v končno zmago pravice in resnice.

Knjigo toplo priporočamo, lahko jo naročite pri:

Štih Tone, Tel. 416- 255-8667
Pepevnak Franc 416- 487-2507
Kolman Ludvik 312- 336-0157
Dejak Franc 216- 531-3593
ALI pri Uredništvu S.D.

Knjiga stane \$18 Can. ali \$16 Ameriških

Priložen članek je povzet iz novega tednika "SLOVENSKE BRAZDE", ki je glasilo Slovenske Kmečke Zveze-Ljudske Stranke. Novi časopis zelo priporočamo!

**slovenske
brazde**

Biti slovenska mati je največja čast

Slovenci imamo dve globoki korenini. Ena sega v slovensko kmečko družino, druga v krščanstvo.

Ko začnem razmišljati o preteklosti, ugotovim, da so tuji in posamezniki ali bolje rečeno - boljševiski sistem skušali slovenskemu narodu korenine pretrgati tako, da so namesto o materi govorili le o slovenski ženi, da so razvrednotili solstvo in vpeljali tako imenovano usmerjeno izobraževanje, da so razvrednotili družino in ji odvzeli vse temeljne zakonske obveznosti, ki jih je imela v preteklih stoletjih. Za starce so ustanovili domove, da bi očete in matere odtrgali od mladih družin in da bi lahko mladi lepše živeli. Uvedli so otroške jasli in vrte, da so otroka odtrgali od matere; matere pa poslali na delo v tovarne...

Naj mi bo dovoljeno, da opozorim vse odgovorne za slovenski narod, naj vendar storijo nekaj, da materam ne bo treba buditi otrok v zelo zgodnjih jutranjih urah in jih voditi v vrte in jasli, da otroci ne bodo po osem in več ur na dan odtrgani od materine srčne ljubezni, topline in negovanja. Mislim, da je slovenski materi - ne glede na to, ali je delavska, kmečka ali malomeščanska - treba omogočiti, da bo lahko svojim otrokom neomejeno darovala svojo ljubezen in srce.

Velikokrat se vprašamo, zakaj Slovenci izumiramo. Že iz tega, kar sem napisal, je mogoče sklepati, da pol

stoletja pri nas niso hoteli pravilno poskrbeti za slovenskega otroka in za njegovo mater - ne materialno in ne moralno. Matere, ki so dale slovenskemu narodu vse, kar je zaživel pod njihovim srcem in bilo rojeno, niso bile nikoli deležne častnega priznanja. Nasprotno: velikokrat so bile celo ponižane, češ da ne znajo živeti s časom. Pa poglejmo resnici v oči! Če Slovenci v drugi polovici prejšnjega in v prvi polovici tega stoletja ne bi imeli tako številčnih družin (v naših vaseh povprečno tri ali štiri otroke na družino), bi se danes lahko že preštevali na prste. Gospod škof Anton Martin Slomšek je večkrat rekel in tudi zapisal, da lahko samo številne slovenske družine ohranijo slovenski rod.

Dobivamo samostojno državo, pripravljamo že tudi ustrezne zakone. Naj ti zakoni dajo posebno pozornost slovenski materi in njenim otrokom! Leto ima 365 dni. Izberimo vsaj en dan, ki bo kot praznik posvečen slovenskim materam in njenim otrokom.

Janez Žampa

23.12.1990
zgodovinski dan

Ljubljana, 8.1.1991
Štev. 249/91

Zahvala za sodelovanje pri podpisni akciji ob slovenskem plebiscitu

V času priprav na plebiscit o osamosvojitvi države Slovenije sva v imenu izvršnega sveta Republike Slovenije in v imenu iniciativnega odbora konference Republike Slovenije za Svetovni slovenski kongres dala pobudo za zbiranje podpisov v podporo plebiscitni odločitvi. Odziv Slovencev po svetu je bil izredno velik in je nadvse ugodno vplival na politično ozračje v plebiscitnih dneh: okrepljen se je občutek, da gre res za zgodovinsko odločitev vsega slovenskega naroda.

V dneh od 10. do 23. decembra 1990 je prispelo na naslov slovenskega izvršnega sveta čez 6.000 podpisov (zaradi težav s pošto jih je še nekaj sto prišlo tudi pozneje). Zganili so se Slovenci in Slovenke od ZDA do Avstralije, od Švice do Madagaskarja ter nam pošiljali posamično podpisane 'glasovnice' ali pa cele pole s po več deset, s po več sto in celo s po več tisoč podpisov; prihajale so tudi številne solidarnostne izjave slovenskih društev in organizacij z vseh koncev sveta. S tem smo seznanili slovensko javnost, gradivo pa je bilo na dan plebiscita izročeno predsedniku slovenskega parlamenta dr. Francetu Bučarju. Ta je 26.12.1990 sporočil uradni izid plebiscita (88,5 % volilnih

upravičencev ZA samostojno in neodvisno državo Slovenijo) ter oznanil: 'Slovensko razglasim pred tem visokim zborom, slovensko in jugoslovansko ter vso svetovno javnostjo, da se je slovenski narod na temelju trajne in neodtujljive pravice do samoodločbe odločil, da Republika Slovenija postane samostojna in neodvisna država.'

V dneh, ko se še lotevamo neposrednega uresničevanja te plebiscitne odločitve, se želimo tudi zahvaliti vam, ki ste s svojim podpisom pripomogli k prepričljivosti tega dejanja, posebno pa tisti, ki ste pomagali podpisno akcijo izpeljati: predsednikom društev, vodjam dušnopastirskih središč ter številnim iniciativnim posameznikom, ki ste z veliko poirtvovalnostjo in iznajdljivostjo v tako kratkem času dosegli, da se je podpisovanja udeležilo toliko ljudi.

Vaša zavzetost nas zavezuje, da bomo z vsimi močmi izpolnjevali naloge, ki izhajajo iz odločitve za samostojno in neodvisno državo Slovenijo, našo in vašo domovino.

Spomenka Hribar
PREDSEDNICA SKUPŠČINSKE
KOMISIJE ZA SVETOVNI
SLOVENSKEGA KONGRESA
IN
TALNICA INICIATIVNEGA
ODBORA KONFERENCE REPUBLIKE
SLOVENIJE ZA SVETOVNI
SLOVENSKEGA KONGRESA

dr. Janez Dular
ČLAN IS RS ZA
SLOVENCE PO SVETU
IN NARODNOSTI V
SLOVENIJI

Moja dežela je naša država
Slovenija

Slovenec sem!
Tako je mati d'jala,
Ko me je dete pestovala;
Zatorej dobro vem:
Slovenec sem!

Dr. G. Ipavec